



روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - مذاکرات مجلس سنا
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخشنامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سؤالات

سال ششم - شماره ۱۵۲۰

صفحه ۱

پیر پنجم خرداد

شنبه ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۲۹

دوره شانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۹

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۳شنبه دوازدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۹
فهرست مطالب:

۱- تصویب صورت مجلس جلسه هفتم اردیبهشت

۲- اجرای مراسم تجلیف از طرف سه نفر آقایان نمایندگان

۳- بیانات قبل از دستور آقایان صفوی و پیراسته و دکتر جلالی و دولت آبادی

۴- سؤال آقای اسلامی راجع باعصاب دانشجویان دانشکده پزشکی از وزارت بهداری و جواب آن

۵- سؤال آقای کشاورز صدر راجع بیرونده های آقای احمد قوام از وزارت دادگستری و جواب آن

۶- طرح گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع به شور اول فروش خالصجات

۷- تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر دارائی

۸- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت و ده دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای کنجه (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

جلسه هفتم اردیبهشت

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه گذشته

قرائت میشود:

(بشرح ذیل قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: حسین فرهودی - مرتضی حکمت - محمد علی منصف - ابوالفتح فهردان - عبدالعزیز سنندجی - عسکر صاحب جمع - عبدالوهاب اقبال - صمد سودآور - سلطانی

غائبین بی اجازه آقایان: محمد علی نصریان - احمد دهقان - محمد ابریشم کار - لطفعلی - معدل - موسی تقة الاسلامی - علی محمد غضنفری

دیر آمدگان بی اجازه آقایان: دکتر مصباح زاده ۳۰ دقیقه - حسن اکبر یکساعت - علی محمد دهقان ۴۵ دقیقه - شهاب خسروانی ۳۰ دقیقه

نایب رئیس - آقای کشاورز صدر

کشاورز صدر - بنده میخواهم عرض کنم که آقای غضنفری مریض بستری است دستور فرمائید جزو غائبین با اجازه نوشته شود

نایب رئیس - در نظر گرفته میشود، نسبت بصورت جلسه هفتم اردیبهشت اگر اعتراض آقایان دارند بفرمایند.

دکتر علوی - استدعا میکنم کلمه (موضوع شد) را به (مرجع شد) اصلاح بفرمایند

نایب رئیس - در نظر گرفته میشود آقای کشاورز صدر بفرمائید

کشاورز صدر - بنده عرضی نداشتم همین تذکر را میخواستم بدهم

نایب رئیس - آقای نبوی در صورت جلسه فرمایشی دارید؟ بفرمائید.

نبوی - در ضمن اظهارات بنده در جلسه سابق ذکر شده بایستی در قانون مطلب استناد شده باشد بنده عرض کردم انشاء شده باشد، گویا آقایان بد شنیده اند، استدعا میکنم اصلاح بفرمائید.

نایب رئیس - در صورت مجلس اصلاح میشود آقای شوشتری بفرمائید.

شوشتری - در این صورت مجلس یکی دو تا از عبارات من افتاده و یکی هم همچو تصور میکنم اشتباه شده است نوشته شده قانونی ندانستم راجع بانتخابات تهران، قانونی ندانستم قانونی نمیدانم باید نوشته شود یکی این است یکی در قسمت مؤخرش اظهار کردم من شخصاً عقیده مخصوصی دارم که تا قانون انتخابات اولیه را ابطال ننماید انتخاب فعلی یعنی انتخابات دوم قانونی نیست که نیست یکی هم راجع با آقای عماد ممتاز اظهار کردم نوه مرحوم میرزا رضا قلبخان وزیر است لفت وزیر افتاده است.

نایب رئیس - در تجدید چاپ اصلاح میشود. آقای قاسم فولادوند.

قاسم فولادوند - بنده فلاعرضی ندارم.

همین صورت مشروح مذاکرات نوزدهمین جلسه از شانزدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - آقای دکتر راجی .

دکتر راجی - طبق تلگرافی که بن رسیده است نسبت به سه بای که وزارت بازرگانی در نظر گرفته برای اتومبیل ها سهم زیادتری قائل شده و برای ماشینهای کشاورزی سهمیه کمتری بنده عین تلگراف را تقدیم مقام ریاست میکنم .

نایب رئیس - بکمیسیون اقتصاد ملی فرستاده میشود . صورت مجلس جلسه هفتم اردیبهشت تصویب میشود .

۲ - اجرای مراسم تحلیف از طرف سه نفر آقایان نمایندگان

نایب رئیس - حالا دو یاسه نفر از نمایندگان معترم که تازه بمجلس شورای ملی وارد شده اند مراسم تحلیف را شروع خواهند کرد آقایان اللهیاری صالح شیبانی - کیو .

کشاورز صدر - بنده طبق اصل یازده قانون اساسی اخطار دارم .

نایب رئیس - بفرمائید .

کشاورز صدر - میخواستم عرض کنم حالا که آقایان آمده اند جناب آقای صالح و تیمسار شیبانی (آشتیانی زاده - تیمسار نیستند) قربان ما ارادت بهر دو داریم مردمان خوبی هم هستند . تقاضای بنده این است برای اینکه تکمیل بشود این اصل را که مجلس پذیرفته چند نفر از آقایان هم که بر طبق ماده ۱۲ در هیئت رئیسه قسم یاد کردند که آن درست نیست آن آقایان را هم دستور بفرمائید صورتشان را بیاورند و اینجا قسم یاد کنند .

نایب رئیس - آقای صالح و آقای شیبانی و آقای کیو .

(در این موقع کلام الله مجید را با احترامات لازمه بمجلس آورده روی میز خطاب گذارده و حضار با احترام آن قیام نمودند)

متن قسم نامه بشرح ذیل توسط آقای اللهیاری صالح قرائت و دو نفر آقایان دیگر آنرا تکرار نمودند (ماشخصاً کسی که در ذیل امضاء مینمائیم خداوند را بشهادت مطیلبیم و بقرآن قسم یاد میکنیم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مجری است تکالیفی را که بما رجوع شده است مهما امکان با کمال راستی و درستی وجد و جهد انجام بدهیم و نسبت با علیحضرت شاهنشاه متبوع عادل منعم خودمان صدیق و راستگو باشیم و با اساس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمائیم هیچ منظوری نداشته باشیم جز فواید و مصالح دولت و ملت ایران) اللهیاری صالح، شیبانی ، کیو .

(آقایان اللهیاری صالح و شیبانی و کیو قسم نامه را امضاء نمودند)

۳ - بیانات قبل از دستور آقایان: صفوی و رفیع و پیراسته و دکتر جلالی و دولت آبادی

نایب رئیس - حالا با موافقت آقایان نطق های قبل از دستور شروع میکنیم . آقای صفوی .

صفوی - اخیراً که مسافرتی بمراق کرده و به عتبات عالیات مشرف شدم در آن حدود در اطراف مناسبات و روابط ما با کشورهای عربی و ممالک اسلامی مذاکراتی در جریان بود و شهرت هائی بود و سه تفاهم هائی ایجاد شده بود که کاملاً برخلاف حقیقت و واقع بود و این انتشارات که گاهی هم در بعضی مطبوعات خارجی منعکس و شاید بمنظور ایجاد تفاق بین کشورهای اسلامی باشد باید تکذیب شود و اگر سوء تفاهمی ایجاد کرده باشند رفع گردد و حقیقت امر روشن شده باشد .

ما همیشه سعی کرده ایم روابط صمیمانه و دوستانه با تمام کشورهای خارجه داشته باشیم و مخصوصاً بادل همجواری و کشورهای برادر هم کیش دارای علاقه محبت و صمیمیت بوده و همواره برای استحکام بنیان دوستی و روابط حسنه جدیت کرده ایم و در موارد مختلف امتحان صمیمیت و دوستی خودمان را زهرجهت داده ایم و همیشه در هر موقع خواهان ترقی و سعادت ملل مسلمان و برادران هم کیش و هم آئین خودمان بوده ایم و جای نهایت تأسف است که در حسن نیت ملت ایران و رویه دوستانه که دولت شاهنشاهی با کلیه ممالک عربی و ملل اسلامی داشته و دارد تردید شود و سوء تفاهمی ایجاد گردد

این نکته مسلم است که دوستان و یمنجهای میلیون سیصد میلیون مسلمین دنیا با روح اتفاق و اتحاد و یگانگی و وحدت نظر کامل می توانند باوج ترقی و سعادت نایل گردند و باید همه دست برادری و صمیمیت به یکدیگر بدهند و در سایه اتفاق و اتحاد منافع خودشان را محفوظ دارند ما هم همیشه برای ایجاد صمیمیت و وحدت نظر بین کلیه مسلمین جدیت داشته ایم مقامات سیاسی و ملی و مطبوعات ایران نیز همیشه این رویه را تقبی کرده دست برادری و دوستی بجانب کلیه کشورهای دوست و برادر و هم کیش دراز کرده و اگر خدای نخواستہ گرفتاری و پیش آمد ناگوار و خلاف انتظاری برای آنها روی داده چه در مجلس شورای ملی ایران و چه در مطبوعات اظهار همدردی و علاقمندی شده است .

من تصور می کنم راجع به انتشارات اخیر و سوء تفاهمی که ایجاد شده است سفارت کبرای شاهنشاهی ایران در عراق با دقت نظر و توجه مخصوصی که آقای شایسته سفیر کبیر ایران در عراق دارند گزارشات لازم و جامع بوزارت امور خارجه ارسال داشته و اولیای دولت را از چگونگی امر مستحضر داشته اند - آقای شایسته سفیر کبیر دولت شاهنشاهی در عراق از رجال لایق خدمتگذار و مطلع باوضاع واحوال عمومی می باشند و البته باید نظریات وطن پرستانه که اظهار می شود باید مورد توجه قرار گیرد - حالا من نمی دانم وزارت امور خارجه چه اقدامی کرده اند و برای رفع سوء تفاهمی که ایجاد شده چه نظری اتخاذ نموده اند نمی دانم با کمیسیون امور خارجه مجلس شورای ملی مذاکراتی شده و جناب آقای قائم مقام الملک رئیس معترم کمیسیون امور خارجه را مستحضر داشته اند یاخیر ؟ در هر صورت ما رویه دوستی و یگانگی را با کلیه کشورهای اسلامی و

ممالک عربی تقبی میکنم و امیدواریم در حسن نیت ما هم شبهه و تردیدی حاصل نگردد

موضوع دیگری که تذکر آن را لازم میدانم توجه بیشتری است که باید از طرف وزارت فرهنگ برای توسعه و رفع نواقص فرهنگی و مدارس ایرانیان در عراق بعمل آید خیلی خوشنودم که جناب آقای کبهان وزیر فرهنگ حضور دارند .

مدارس ایرانیان در عراق از مدت ها با بنظر تفاسیس گردیده در بصره کاطمین علیه السلام - بغداد کربلا و نجف اشرف دبستانهای شش کلاسه ایرانیان خدماتی را عهده دار هستند . دبستان دولتی علوی در نجف اشرف که در حدود ۴۰۰ نفر اطفال ایرانیها در آنجا تحصیل میکنند در سال ۱۳۲۷ قمری تأسیس گردید و همه ساله عده اطفال با اخذ گواهنامه شش ساله از این دبستانها خارج شده و در دبیرستان سه کلاسه بغداد بتحصیل می پردازند و اکنون هستند بعضی از کارمندان ادارات دولتی عراق که از دبستان علوی ایرانیان در نجف اشرف قسمت مقدماتی را تمام کرده و با گواهی نامه خارج شده اند و چون دبستانهای بصره - کاطمین - بغداد - کربلا - نجف و دبیرستان آنجا عهده دار خدمات فرهنگی زیادی است و عده زیادی از اطفال ایرانیها در آن حدود اطفال خودشان را باین مدارس فرستاده و مشغول تحصیل هستند خوشوقت هستم که جناب آقای کبهان وزیر معترم فرهنگ هم تشریف دارند و در حضورشان عرض میکنم شایسته است وزارت فرهنگ توجه بیشتری به پیشرفت امور فرهنگی در عراق و رفع نواقص مدارس بنماید و نظریات سفارت کبرای شاهنشاهی و وابسته فرهنگی ما را مورد عنایت قرار دهد و برای تشبیه مناسبات فرهنگی بین کشور ایران و کشور عراق اقدام نمایند .

سال گذشته با جدیت سفارت کبرای شاهنشاهی در عراق و مساعی آقای شایسته یک عده از دانش آموزان عراقی بایران آمده و در پایتخت از طرف وزارت فرهنگ پذیرائی و ینگاهای فرهنگی را باز دیده کرده در مراجعت از حسن پذیرائی و مهمان نوازی ایرانیان و توسعه فرهنگ توضیحاتی داده اند که باعث خوشنودی هموم هم میهنان ما در عراق شده است البته وزارت امور خارجه و وزارت فرهنگ توجه خواهند نمود که روابط فرهنگی ما با کشورهای عراق پیش از پیش توسعه پیدا کند (شوشتری - در تمام شهرستانها از آن ها پذیرائی کردند).

مطلب دیگری که میخواهم عرض کنم و توجه وزارت راه و جناب آقای دکتر اقبال وزیر راه را که متأسفانه تشریف ندارند معطوف سازم راجع به خرابی راه از مرز خسروی تا تهران است . این راه در موقع جنگ اسفالت شده و بعد در اثر ایاب و ذهاب زیاد و عدم توجه برای نگاهداری و تعمیرات آن بکلی خراب و شاید از ۵۰۰ تا ۶۰۰ کیلومتر راه پنجاه کیلومتر آن سالم و بدون دست انداز نباشد . اتومبیل و کامیونهای زیادیکه در این راه عبور

و مرور میکنند در مدت کوتاهی بکلی فرسوده و از بین میروند و اگر باین رویه بکنند در آتی نزدیک غیر قابل تصور خواهد بود .

نظر باینکه به جدیت آقای دکتر اقبال وزیر راه اطمینان دارم تقاضا میکنم دستورا کید برای تعمیر این راه و اسفالت ده دوازده کیلومتر راه بین بوشهر و بهمنی که در سال گذشته کتباً و شفاهماً از ایشان تقاضا کرده ام بفرمائید راه بهمنی ببوشهر اهمیت زیادی دارد و از مردم بوشهر هم عوارضی بعنوان اسفالت راه گرفته میشود و تقاضا میکنم آقای اردلان وزیر معترم کشور به آقای دکتر اقبال وزیر راه یاد آوری نمایند که زودتر این راه را اسفالت کنند

نمایندگان - صحیح است

نایب رئیس - آقای رفیع بفرمائید

حاج آقا رضا رفیع - چون نامی از من بردند خواستم توضیح بدهم ، دو مرتبه است که در مجلس آقایان سؤال میکنند از کمیسیون خارجه که این موضوع با اطلاع آنجا رسیده است اطلاع دارم یاخیر ؟ من مخصوصاً میخواستم از مقام ریاست تقاضا کنم که در کمیسیون خارجه را بگویند به بندند (صحیح است) برای اینکه به چه جوجه دولت رجوع نمیکند ، نفی فرستند ، سؤال نمیکند در یک همچو موضوع مهمی بدون اینکه داخل مذاکره بشود ، قبول کردند ، گفتند ، نگفتند ، اینها باید بدانند که این موضوع رسمیتی ندارد مادامیکه در مجلس تصویب شده است (صحیح است) کمیسیون خارجه اگر صلاح دانست تقاضا خواهد کرد مجلس سری تشکیل بشود با اجازه نمایندگان یک موضوعی عملی شود باید دلایل خودشان را بیاورند در آنجا ذکر کنند اینطور نخواهند فهمیده ، نشسته یک دفعه تکذیب کنیم ، تصدیق کنیم ، بعضی از آقایان بدون اطلاع مجلس بدون اطلاع دولت نطقهائی میکنند در دنیا بدون اینکه به آقایان اطلاع داده باشند ممکن است ملت را بزحمت بیندازند ، حق ندارند ، باید اگر میخواهند بگوید اجازه بگیرند از وزارت خارجه ، وزیر امور خارجه بیاید در کمیسیون امور خارجه با نمایندگان صحبت بشود ، آنوقت یک اظهاراتی بکنند اجازه ندارند که نطقهای بی ربط کنند ، من نمیخواهم بگویم که طرفدار هستم ، ما بهر ملتی که با ما دوستی کند دوستیم (صحیح است) هر ملتی که با عداوت کند با او عداوت میکنیم (صحیح است) شخصاً یک سفیری حق ندارد بدون اطلاع دولت و بدون اطلاع ملت یک اظهاری در یک جایی بکنند (صحیح است)

وزیر دادگستری - آقای کشاورز صدر و آقای مجید موقر سؤالی کرده بودند اجازه بفرمائید جواب داده بشود .

نایب رئیس - آقا اجازه بفرمائید نطقهای قبل از دستور تمام بشود بعد آقای پیراسته بفرمائید **پیراسته** - بنده قبلاً سؤالی از آقای وزیر دادگستری دارم که تقدیم مقام ریاست میکنم که بوزارت دادگستری فرستاده شود که برای جواب

در مجلس حاضر شوند . عرض کنم تا آنجا که بنده اطلاع دارم علاوه بر پرونده هائی که تا بحال تقدیم مجلس شده و مورد مذاکره قرار گرفته راجع با اتهام آقای قوام السلطنه یک مقدار پرونده های دیگر هم در دیوان کیفر موجود است که اخیراً حاضر شده است و تکمیل شده است و با مدارک و دلایل قویه است استدعا میکنم از جناب آقای وزیر دادگستری که آن پرونده ها را هم بمجلس شورای ملی تقدیم کنند ، عرض دیگر این است که متأسفانه رعایت قانون آتطور که باید از طرف دولتهان شود ، موارد عهیده ای هست که دولتها قوانینی را که مجلس تصویب کرده است توشیح شده ، بدون هیچگونه مجوزی را کد گذاشته است از این قبیل زیاد هست بنده میخواهم عرض کنم عدم اجرای قانون جرم است و دولت اگر یک قانون را دید ناقص است یا در اجرای آن باشکال بر میخورد باید بیاید از مجلس اجازه بگیرد و طبق نظر مجلس اجرا کند نه اینکه هر قانونی را دلش خواست اجرا بکنند و هر کدام را نخواست اجرا نکنند ، موارد عهیده هست که فعلاً دو نمونه بارز آن را که مورد علاقه طبقه تحصیل کرده وهم مفید بحال این مملکت است عرض میکنم یکی این است بطوری که آقایان نمایندگان محترم مستحضرنند در دوره چهاردهم مجلس شورای ملی قانونی گذشت که طبق آن دولت مکلف است دوره د کترای دانشکده حقوق را دنبال و تأسیس کند (صحیح است) این قانون روشن و صریح است و ابهامی ندارد دولت را مکلف کردند آمدند این دوره را تشکیل دادند از هر نفری صد تومان گرفتند بعد بدون هیچگونه مجوزی آمدند در این جا را بستند بنده از جناب آقای وزیر فرهنگ جداً و مصرأ میخواهم که این موضوع را یادداشت کنند و بیایند این جا جواب بدهند که چرا یک قانونی که دولت را مکلف کرده است اجرا کند تا بحال اجرا نکرده در هر صورت همینطوری که عرض کردم اگر یک قانونی باشکال بر خورد باید بیاورند در مجلس و کسب اجازه کنند (صحیح است) نه اینکه چون دلشان خواست اجرا نکنند ، این صحیح نیست عرض دیگر این است که باز یک قانون دیگری را که گذشته و تصویب شده و دولت هم مکلف بوده اجرا بکنند و اجرا نکرده راجع بیک طبقه محروم و یک طبقه خدمتگذار این جامعه یعنی قضات این مملکت است . حقوق قضات دادگستری مطابق ماده ۲۶ قانون متمم بودجه سال ۱۳۲۲ حداقل بایه قضائی یک هزار ریال تعیین شده که بایه های بالاتر حقوق پایه مادون با ضافه ربع آن میباشد این روشن است و وزارت دارائی از سال ۲۲ تا بحال ۷ سال است قانون را اجرا نکرده است یک عده ای رفته اند بدیوان کشور حکایت کرده اند و دیوان کشور هم حکم داده مهلتا باز اجرا نکرده اند بعنوان این که بودجه نداریم وزارت دارائی که هر روز از مال این مملکت حاتم بخشی کرده و میکند حالا برای پرداخت حقوق چندین نفر قضات دادگستری از پرداخت آن خود داری میکند بنده اطلاع دارم که این حقوق البته برای قضات کافی نیست و آن

طوری که اطلاع دارم در زمان دولت گذشته و در زمان وزارت آقای دکتر سجادی یک لایحه ای تهیه شده و جناب آقای هیئت هم آن را تأیید فرموده اند و بنده در موقع طرح ۲۰۲ روزدهم بمجلس آقای هیئت عرض کردم که این طرح را بیاورند بمجلس و با توجهی که مجلس بوضع دادگستری دارد قطعاً تصویب خواهد کرد و حالاً هم عرض میکنم که این را هر چه زودتر بمجلس بیاورید و همانطوری که عرض کردم اگر مجلس مغالفتی بکند از این نظر است که این حقوق کم است برای قضات ، عرض دیگر این است که موضوعی که جزو مسائل روز شده است و تا بحال توجه زیادی به آن نشده است این است که الان چند روز است که عده ای از مفیدترین و بهترین و نخبه ترین جوان های این مملکت یعنی دانشجویان دانشکده پزشکی سر درسشان حاضر نمیشوند و بهترین ایام عمرشان را که تحصیل است این ها بطور اعتصاب میگذرانند ایام تحصیلی خود را بیهوده تلف میکنند بنده میخواهم عرض کنم که این دانشجویان عزیز و محترم اند و باید احساسات آنها را همیشه عزیز و محترم داشت بخصوص که مربوط بامور تحصیلی و حرفه ای خودشان باشد و بسیار متأسفم که وقت یک عده ای دانشجو که بایستی صرف تحصیل بشود آنها هم رشته شریف پزشکی که مملکت ما نهایت احتیاج را به آنها دارد آنها وقتشان صرف اعتصاب بشود و نتوانند سر درسشان حاضر بشوند (فادیان - حق با آنها است) بنده منظورم این است که هر چه زودتر تکلیف این دانشجویان معلوم بشود و در این موقع که موقع امتحانات است و موقع بسیار حساسی است از نظریک نفر دانشجو این محصلین باز نمائند و مخصوصاً یک نکته ای میخواهم از این جا بدان دانشجویان عزیز عرض کنم و آن این است که همانطور که دانشجو عزیز و محترم است استاد دانشگاه هم عزیز و گرامی است نتیجه زحمات استاد دانشگاه است که دانشجو خوب تربیت میکند بنابراین من میخواهم که بنام یک نفر از علمای معتمدان بدان دانشگاه و بنام یکی از رفقای آن دانشجویان عرض کنم که بهتر است چون یک قسمتی از مستدعیاتشان تا اندازه انجام شده باین اعتصاب خانه بدهند و بنشینند در یک محیط صلح و صفا و دوستی با استادان این موضوع را حل کنند و معتقد نیستم که مطالبی یا در اینجا یا در مطبوعات منعکس بشود که بسا دانشجویان را عصبانی کند یا استادان عزیز دانشگاه را عصبانی کند ، استاد دانشگاه محترم است همه ماها هم به آنها احترام میگذاریم هم بدان دانشجویان و معتقد نیستم (باز هم تأکید میکنم) که مطالبی در مجلس و در مطبوعات عنوان بشود که دلسردی و خدای نخواستہ عرض کنم موجب دلسردی استادان ارجمند دانشگاه بشود عرض دیگری هم دارم این است موضوعی که مورد علاقه عده زیادی از مردم است و واقعاً باعث زحمت شده است و مخصوصاً توجه جناب آقای وزیر دادگستری را جلب میکند این قانون کیفر گرانفروشان است ، این قانون بسیار خوب و با کمال حسن نیت تدوین شده ولی متأسفانه باعث سوء استفاده شده است و تا بحال در مورد یکی از محکومین یا گرانفروشان

بزرگ اجرا نشده است (نمایندگان - مثل سایر قوانین) و این کار وسیله زحمت يك عده از مردم را بوسیله مأمورین فراهم کرده بنا بر این بنده خواهشی که دارم اینست که هر چه زودتر فکری بکنید يك لایحه ای بجهت بیابردید که هم گرانفروشان تعقیب بشوند و از این کار جلوگیری بشود و هم دست مأمورین از گریبان این کسبه زره بیچاره کوتاه بشود؛ عرض دیگرم این است که می خواهم توجه مجلس شورای ملی را بیک نکته اساسی جلب کنم ، در سالهای اخیر در آن موقعی که واقفاً امیدوارم دیگر هیچوقت برای مملکت تجدید نشود و روز کاری که يك دست از اجاره و اوپاش بر ما حکومت می کردند در آن موقعی که مزدوران اجنبی کارگران دستجات دیگر را که از اوضاع ناراضی بودند اغفال کرده بودند و يك محیط ترور و وحشتی بوجود آورده بودند يك دست عناصر وطن پرست بمکس بعضی از رجال نا صالحی که می رفتند در مملکت اسلامی در مملکتی که مطابق قانون اساسی مذهب آن اسلام است در مجلس هلنی سلامتی پیشه وری خائن که این مجلس رأی بخیانتش داد و ملت ایران همیشه او را محکوم کرد سلامتی پیشه وری در مجالس عمومی شراب می خوردند و می گفتند حضرت آقای پیشه وری شما در زندگی هنوز ترك اولائی نکرده اید علی رغم این دست يك رسته ای آمدند حس وطن پرستی بر آنها غلبه کرد توافق پیدا کردند که متراکم بشوند دور هم جمع بشوند و شروع کنند ببارزه با عوامل مزدور و خائن اجنبی؛ پیشقدم این دست يك عده کارگر بودند؛ کارگرانی که نان شب نداشتند کارگرانی که در این مملکت از هر چیز محروم بودند امروز هم محرومند؛ این کارگران اتومبیل نداشتند این کارگران حرس نداشتند؛ خانه نداشتند ، جناب نبودند و این کارگران را وطن پرستی و شاه دوستی جمع کرد دور هم و مبارزه کردند؛ کشته دادند و در راه مبارزه با آن عناصر اتحاد خودشان را حفظ کردند؛ اتحادیه ای تشکیل دادند بنام اتحادیه سندیکای کارگران و کشاورزان ایران البته نمیخواهم بگویم هر چه اتحادیه هست همه جزو این اتحادیه می باشد يك دست ای از آن ها متشکل شدند مبارزه کردند متأسفانه این کارگران بجای اینکه از طرف دولت تشویق بشوند بجای این که بهشان نان بدهند بجای این که قانون کار را برایشان اجرا بکنند روز بروز مورد فشار دولت حاضر قرار میگيرند اتحادیه اسکی که همان سندیکای کارگران و کشاورزان ایران است مورد کمال تضییق دستگاه شهربانی است حتی تصدیق جناب آقای وزیر دادگستری و چند نفر دیگر از آقایان که این جا تشریف دارند از روزه اول ماه مه کارگران جلوگیری شده است این صبیح نیست کارگری که آمده است در موقع سخت و باریک برای این مملکت مبارزه کرده حالا باید چکارش کرد باید تشویقش کرد نه آنکه فشار بآنها وارد آورد این صبیح نیست من توجه دولت را نسبت باین موضوع جلب میکنم که هر چه زود تر تضییقات دولت و شهربانی را رفع

کنند عرض دیگرم که از حضور جناب آقای وزیر دارائی استفاده میکنم و عرض میکنم این است متأسفانه يك وقتی هم در برنامه کابینه آقای ساعد هم عرض کردم این گندهائی که خریدند شد این باید بصرف صحیح برسد و بنده همان موقع متذکر شدم که بهتر این است که این گندها را در انبار نگذارید و بزوارع بدهید که هر چه زودتر بصرف کاشت برسد (فقیه زاده - این گندم قابل کاشت نیست) از گندم خودمان برای کاشت بدهند و در عوض این گندها را برای نان در هر صورت بنده راجع به روزه انتخابیه خودم مکرر بوزارت دارائی مراجعه کردم و جناب آقای گلشایان هم دستور فرمودند بنده از آن آقای مدیر کل فله که عضو شریفی او را تشخیص دادم آقای ونوق تشکر می کنم و کمکی که بیخش مزلقان ساوه کردند که پنجاه هزار نفر جمعیت دارد البته مؤثر بود ولی خیلی نا چیز است در اثر ۱۵۰۰ تن که مراجعه بینه ۱۵۰ تن گندم دادند یکی از مالآ آمد سند داد که سرخرمن گندم بدهند بنده هر چند عرض کردم که این ۱۵۰ تن گندم کافی نیست کسی گوش به حرف من نداد بنده از جناب عالی مخصوصاً خواهش میکنم مأمورین فرستید به بینه اگر مردم گرسنه اند اگر مردم بیچاره اند بآنها غله بدهید که این کار گرها نمایند به تهران این مملکت اینجوری است هر چه حالا داد و فریاد میکنی کسی بعرف گوش نمیدهد حتی بهش قرض نمیدهند که دو مرتبه ازش بگیرند اما وقتی که آمد بتهران باقید دو فوریت لایحه میآوردند که باید بهشان نان بدهیم برایشان جا درست بکنیم تا موقعی که آنها بتهران نیامده اند تا موقعی که گرسنگی بهشان فشار نیآورده که بیایند بتهران باید بهشان کمک کرد تا موقعی که این کارگران در محفل گرسنه هستند هیچکس توجه نمی کند ولی وقتی که بیایند بتهران همان طوری که عرض کردم لایحه باقید دو فوریت میآورند بمجلس که آقا کارگران بیکارند ، آقا چند تن گندم در موقع آنهم مفت ندهید باو بدهید که سرخرمن از او بگیرد که او هم مجبور نشود از گرسنگی بتهران بیاید بنده این را خدمت آقای وزیر دارائی عرض میکنم و خواهش میکنم که توجه بکنند که این مقداری را که در مملکت زیادی است این را بدهند بکشاورزان که در همان ده خودشان بخورند و بتهران نیایند و بی جهت زحمت خودشان و اشکال برای دولت و ملت فراهم نکنند عرض دیگری ندارم

نایب رئیس - آقای دکتر جلالی

بوم که مرا قدرت تحمل از دست داد و ناچار شدم که چند لحظه وقت گرانهای مجلس را مشغول دارم فریب به بیازردن روز قبل (شما جناب آقای نخست وزیر) متذکر شدم که وضع دانشجویان دانشکده پزشکی را روشن فرمایند این آقایان طبقه فاضله و مؤثره کشورند و بر همه واجب است بایشان بادیه احترام بکنند نوابغ آتی از این دست بیرون خواهد آمد افتخارات ما را این طبقه تأمین خواهند نمود بعرف

حسابی و وارد این دسته گوش ندادید موضوع بسیار محو و چکتر از آن بود که بمجلس برسد و حق بود در دولت پایان پذیرد متأسفانه شدت بی اعتنائی آقایان بامور موجب گردید که این نمره تلخ بیآرد بدمکن است وزارت بهداشت هم معنی باشد و بیمارستانهایش بامشمول قانون آبان ۱۹ باشد و باوقف و متعلق بخودش نباشد ولی تهیه وسیله و برنامه ای که نامرماه یعنی شروع سال تحصیلی مهلت دارد کار مشکلی نبود این آقایان به بهداری و غیره کاری ندارند می خواهند مراحل تحصیل بالینی خود را نیز طی نمایند اگر همت و حسن نیت باشد بسیار ساده و آسان است که کار را سر و صورتی داد می خواهند کار روز رسمی باشند وزارت بهداشت هم معاذیری وارد دارد علاوه پزشکی که در آن بیمارستانها کار میکنند مورد لزوم این دستگاهها می باشند اصلاً دولت میتواند بدون اینکه وارد این بحث بشود راهحلی تهیه نماید - بدهیست ممکن است عده هم از این وضع سوء استفاده کنند ولی گناه از شماست که تا بحال آنرا کوچک شمردید والا دانشجو و تمام مظاهرش مورد اهمیت دیاست وقتی دانشجویان حسن نیت نشان می دهند و برای آنکه تشنجی در کشور ایجاد نشود و همکاران وزارت بهداشتی ایشان هم از کار مفید خود باز نمانند باین امر اکتفا می کنند که فقط این کارورزی را رسمی تلقی کنند هیئت رئیسه مجلس شورای ملی هم دانشکده پزشکی و وزارت بهداشتی آنرا تأیید نمینماید بسیار جای تأسف است دنباله کار باینجا کشیده میشود.

ما با کمال بی صبری انتظار داریم و بزرگان مجلس کاملاً در این امر جز بهبود وضع دانشجویان نظری ندارند تقاضا دارم همین امروز جناب آقای منصور وضع ایشان را روشن نموده و باینصورت خانه دهند مستند هیچکس توجه نمی کند ولی وقتی که بیایند بتهران همان طوری که عرض کردم لایحه باقید دو فوریت میآورند بمجلس که آقا کارگران بیکارند ، آقا چند تن گندم در موقع آنهم مفت ندهید باو بدهید که سرخرمن از او بگیرد که او هم مجبور نشود از گرسنگی بتهران بیاید بنده این را خدمت آقای وزیر دارائی عرض میکنم و خواهش میکنم که توجه بکنند که این مقداری را که در مملکت زیادی است این را بدهند بکشاورزان که در همان ده خودشان بخورند و بتهران نیایند و بی جهت زحمت خودشان و اشکال برای دولت و ملت فراهم نکنند عرض دیگری ندارم

شوند تنها کاری را که این وزارت کار کرده اینست که باماده ۸ قانونش اگر کارفرما در اجراج کارگر ترس و خوف و با احتیاط و ملاحظه داشت حالا قانون او را از این پشتوبار آزاد و خارج ساخته بپرداخت ۲ ریال ۷ روز مزد خانواده را به نسبتی هدایت میکند این شاعکار وزارت کار است جناب آقای منصور بایباید وزارت کار از وجود اشخاص ذی غرض و ناصالح تصفیه کرد و بایباید منحل کرد و یکی از وزارتخانه های متناسب را مأمور اصلاح وضع کارگران و محل اختلافات ایشان نمود حد اقل دستمزد زیادتی مدت کار تعدادن خانه فرهنگ بهداشت کامل اینها اموری است که مورد نیاز کارگران است بعضی تصور می کنند که اصول بین المللی ایجاب وجود این وزارتخانه را میکند و حال آنکه جز مخارج هنگفتی که همه ساله برای رفتن پارویا برای عده معدود معین می شوند و آنهم این ظاهر امر است و هزار امر زیر پرده دارد یکی دیگر موضوع معلمین است که بارها متذکر شده ام این طبقه بیش از هر يك از افراد این کشور زحمت میکنند و مفید بحال جامعه هستند و حال آنکه کوچکترین توجهی بوضع و بهبود زندگی ایشان نمیشود وضع رتبه و مزایای ایشان باید بصورت خوبی ترمیم شود متمم قانون تعلیمات اجباری اگر در مورد ایشان اجرا شود می توان کمی آنان را بادامه کار امیدوار ساخت اخیراً شنیده ام که قرار بود پاره از اراضی موقوفه شمیران را بآموز کارانی که حائز شرایطی متناسب میباشد داده شود ولی چند روز قبل در یکی از روزنامهها دیدم که لیستی نوشته بود و کسانیکه ابتدا بآموزگاری آشنائی ندارند سهم گرفته بودند جناب آقای وزیر فرهنگ تمنی دارم ملاحظه فرمائید اگر صحت دارد این دستگاهها بهم بریزید و از این کثافتکاریها جلوگیری فرمائید حیث است مثل شمانی ناظر اوضاعی خلاف وجدان و انصاف باشد بنده عرض دیگری دارم که در لایحه فروش خالصجات بعرض میرسانم .

موضوع مهم دیگری که این روزها اتفاق افتاده و خاطر بسیاری از مردم را جریحه دار نموده اند عمل هیئت تصفیه و تبدیل بعضی از استناداترینها مانند مازندران است بفرمانداری (بعضی از نمایندگان - خلاف قانون کرده اند) مازندران همیشه مورد اهمیت و بصورت ایالت و استان اداره میشد این استان هم بسیار مفصل است و معلوم نیست این وضع چه صورتی پیدا میکند بجای اینکه سعی کنند فرماندارها و واحدها مستقل شوند کوچکتر شده اند اصولاً معلوم نیست چنین حقی را دارند باینکه فاقد این حق هستند تنها دارم باینکار صورتی بدهند و این استان مهم مرزی را بجای تقویت حقیر نشمرند (اسلامی - اگر مازندران فرمانداری شود دولت را استیضاح خواهیم کرد) ضمناً تنها دارم نتیجه واقعه اسف آور شاهی را که هیئتی مأمور مطالعه و اصلاح آن بودند و جناب آقای دکتر کاسمی هم سؤالی فرموده اند بسؤال ایشان هم که سؤال همه نمایندگان مازندران است جواب بدهند .

نایب رئیس - آقای پرومند فرمائید

شوند تنها کاری را که این وزارت کار کرده اینست که باماده ۸ قانونش اگر کارفرما در اجراج کارگر ترس و خوف و با احتیاط و ملاحظه داشت حالا قانون او را از این پشتوبار آزاد و خارج ساخته بپرداخت ۲ ریال ۷ روز مزد خانواده را به نسبتی هدایت میکند این شاعکار وزارت کار است جناب آقای منصور بایباید وزارت کار از وجود اشخاص ذی غرض و ناصالح تصفیه کرد و بایباید منحل کرد و یکی از وزارتخانه های متناسب را مأمور اصلاح وضع کارگران و محل اختلافات ایشان نمود حد اقل دستمزد زیادتی مدت کار تعدادن خانه فرهنگ بهداشت کامل اینها اموری است که مورد نیاز کارگران است بعضی تصور می کنند که اصول بین المللی ایجاب وجود این وزارتخانه را میکند و حال آنکه جز مخارج هنگفتی که همه ساله برای رفتن پارویا برای عده معدود معین می شوند و آنهم این ظاهر امر است و هزار امر زیر پرده دارد یکی دیگر موضوع معلمین است که بارها متذکر شده ام این طبقه بیش از هر يك از افراد این کشور زحمت میکنند و مفید بحال جامعه هستند و حال آنکه کوچکترین توجهی بوضع و بهبود زندگی ایشان نمیشود وضع رتبه و مزایای ایشان باید بصورت خوبی ترمیم شود متمم قانون تعلیمات اجباری اگر در مورد ایشان اجرا شود می توان کمی آنان را بادامه کار امیدوار ساخت اخیراً شنیده ام که قرار بود پاره از اراضی موقوفه شمیران را بآموز کارانی که حائز شرایطی متناسب میباشد داده شود ولی چند روز قبل در یکی از روزنامهها دیدم که لیستی نوشته بود و کسانیکه ابتدا بآموزگاری آشنائی ندارند سهم گرفته بودند جناب آقای وزیر فرهنگ تمنی دارم ملاحظه فرمائید اگر صحت دارد این دستگاهها بهم بریزید و از این کثافتکاریها جلوگیری فرمائید حیث است مثل شمانی ناظر اوضاعی خلاف وجدان و انصاف باشد بنده عرض دیگری دارم که در لایحه فروش خالصجات بعرض میرسانم .

موضوع مهم دیگری که این روزها اتفاق افتاده و خاطر بسیاری از مردم را جریحه دار نموده اند عمل هیئت تصفیه و تبدیل بعضی از استناداترینها مانند مازندران است بفرمانداری (بعضی از نمایندگان - خلاف قانون کرده اند) مازندران همیشه مورد اهمیت و بصورت ایالت و استان اداره میشد این استان هم بسیار مفصل است و معلوم نیست این وضع چه صورتی پیدا میکند بجای اینکه سعی کنند فرماندارها و واحدها مستقل شوند کوچکتر شده اند اصولاً معلوم نیست چنین حقی را دارند باینکه فاقد این حق هستند تنها دارم باینکار صورتی بدهند و این استان مهم مرزی را بجای تقویت حقیر نشمرند (اسلامی - اگر مازندران فرمانداری شود دولت را استیضاح خواهیم کرد) ضمناً تنها دارم نتیجه واقعه اسف آور شاهی را که هیئتی مأمور مطالعه و اصلاح آن بودند و جناب آقای دکتر کاسمی هم سؤالی فرموده اند بسؤال ایشان هم که سؤال همه نمایندگان مازندران است جواب بدهند .

نایب رئیس - آقای پرومند فرمائید

وضع کشاورزان و کشاورزی اصفهان بسیار بد و باید مورد توجه مخصوص واقع شود بطوریکه خاطر محترم آقایان مستحضر است رطایب اصفهان باین علت که اراضی آنها خوب نیست و باید باز عادت از زمین بهره بگیرند از جهت کار و زحمت و قناعت مشهور میباشد در اثر خشکسالی سنوات اخیر با آفت سن وضع کشاورزان بقدری سخت شده که اغلب خانه و زندگی خود را ترك نموده و آنها هم که باقی مانده اند در نهایت سختی و قسمتی از ایام را با هلف صحرا باشنم گذران مینمایند - شاید باور نفرمائید که بعضی از همین رطایب با استمداد و قانع که برای تهیه کار به تهران یا شهرستانها هجرت میکنند قادر به تهیه شغلی نشده و ناچار به تکندی میشوند .

حقاً قابل تأسف است با وسایل امروزی که در دنیا برای آبیاری و بهره برداری از اراضی فراهم شده زارعین که مشغول بزراعت بوده اند در اثر استیصال شغل شریف خود را ترك و دست گدائی بجانب اشخاص دراز نمایند.

وضع کارخانجات اصفهان و مشکلاتی که بعد از جنگ پیش آمده همه روزه در جراند ملاحظه میفرمائید بعضی از این کارخانجات که با سرمایه متجاوز از بیست هزار نفر مردم بدبخت تشکیل شده تعطیل و بقیه هم آخرین رمق خود را مصرف مینمایند در صورتیکه مسلماً امروز باصرف سیصد میلیون تومان تهیه مجموع این کارخانهها میسر نخواهد بود . اگر طرز اداره کارخانجات خوب نیست یا روابط کارگر و کارفرما و بر اساس مطالبی استوار نبوده تصعیر افرادی که سرمایه هستی خود را صرف اینکار نموده اند چیست . صنایع ظریفه اصفهان هم دست کمی از سایر قسمتها ندارد . صنعت شهری که از حیث تنوع و خوبی مشهور جهان بوده فعلاً منحصر بقلم زنی نقره شده که آنهم در اثر بدی وضع مالی خریدار ندارد .

این بود مختصری از وضع شهر اصفهان که هنوز هم مورد علاقه مستشرقین و مسافران خارجی بوده و هر کس بایران بیاید ولو برای چند ساعت از آن دیدن مینماید و بمقیده بنده مخصوصاً از این جهت هم بیشتر باید مورد توجه قرار گیرد که لااقل در مقابل خارجیان وضع آنجا موجب خفت و سرشکستگی نباشد .

اما مطلبی که بنده را وادار کرد چند دقیقه وقت مجلس را بگیرم خبری بود که در شماره بریز روزنامه های کیهان و باختر امروز راجع بسازمان وزارت کشور و تبدیل استانداری اصفهان و چند استان دیگر بفرمانداری یا تبدیل فرماندارها به بخش درج شده واقفاً ملاحظه این خبر موجب حیرت و تأثر اینجناب گردید که بطور افرادی که از اوضاع شهرستانها و مردم اطلاعی ندارند بخود جرات میدهند که در تهران نشسته و برخلاف قانون و مقتضیات وقت تصمیماتی بگیرند .

در دوره ۱۵ قانونی راجع به تشکیل هیئت تصفیه گذشت کاین هیئت ضمن تهیه سازمان وزارتخانهها به پرونده کارمندان دولت نیز رسیدگی افراد صالح را در کارها تثبیت یا حقوق آنها را پرداخته و اشخاص

ناسالغ رامشور بند ۴ فرارده چندی پیش خبری در روزنامه ها منتشر شد که این هیئت حق رسیدنی به پرونده مستخدمین را نداشته و فقط سازمان وزارت خانه ها را تهیه خواهد نمود با انتشار این خبر که بعداً هم تأیید شد آقایان اعضای هیئت تصفیه اگر افراد ملاقند بقانون بودند باید استعفا داده دنبال کار خود بروند زیرا اجرای تمام مواد این قانون ممکن بود جزئی از مراتب این مردم بدبخت را تحقیر داده گریبان آنها را از دست ناصالحین خلاص و بار مالیاتی که صرف پرداخت حقوق آنها میشد تحقیر دهد ولی متأسفانه معلوم شد که تنها هلاق و عشق بداشتن این سمت مانع استعفا آقایان و اجرای قانون شده است، اینکه عدم استعفا کارمندان هیئت را مانع اجرای قانون می دانم بی دلیل نیست. مدت اجرای قانون مصوبه یکسال است و آقایان این مدت بکار سازمان وزارتخانه ها خود را مشغول می نمایند و در نتیجه منظور فائمی از تصویب قانون عملی نمی شود فعلا موضوع بحث بنده این است که سازمان وزارت کشور با قوانینی که در مورد اختیار استانداران و فرمانداران گذشته و مخصوصاً با تصویب نامه اخیر دولت راجع با اختیارات مأمورین وزارت کشور بهیچوجه با مصالح کشور و مردم منطبق نیست (صحیح است) وقتی باموری اختیار داده می شود باید مأمور دارای شخصیت و صلاحیت دارا بودن آن اختیار باشد. (صحیح است) بنظر بنده در کلیه شهرهایی که مرکز لشکر است و فرماندهان لشکر از امراء انتخاب می شوند باید استاندارانی اعزام شوند که بتوانند حفظ وضعیت مرکز حکمفرمایی خود را بنیایند و علاوه شخصیت مأمور در رفع اختلافات محلی و بهبود اوضاع تأثیر بسزائی دارد برای اصفهان که در چند ساله گذشته در اثر تحریکات یکی از مراکز مهم خطر برای کشور محسوب میشد داشتن استاندارانی مانند جنابان آقایان وارسته و زند درمان و دوائ قطعی بود و با تبدیل استانداری بفرمانداری مسلماً شخصیت هائی مثل آقایان حاضر بقبول بست فرمانداری نمی باشند (صحیح است).

وضع اصفهان با داشتن استانداران قابل و بیغرض که همه وقت خود را صرف بهبود اوضاع آنجا نموده و قادر بوده اند مطالب خود یا هرایض حق مردم را بمرض دولت رسانیده یا در جلسات هیئت دولت شرکت نمایند این بود که قسمتی از آن را معروض داشتم پیش بینی آنچه در اثر اجرای این تصمیم بمرمدم خواهد خواهد گذشت از بحث فعلی خارج و اگر لازم شد در موقع دیگری بمرض خواهم رسانید موضوعی که موجب حیرت بنده از ملاحظه خبر شد اینست که چطور آقایان کارمندان هیئت که خودشان مکرر بستمهای وزارت داشته اند فکر نکرده اند اگر اداره بازرسی وزارت کشور منحل شد مرجع رسیدگی بشکایاتی که میشود کجاست و با فرض صحت این نظر که وزارت کشور اداره بازرسی نخواهد تکلیف کارمندان این اداره یا سایر دوائر منحل و همچنین کارمندان سایر قسمتها که اضافه بر سازمان هستند چیست؟ وقتی بیرونه کارمندان برای تشخیص صلاحیت و شمول آنها به بنمای مختلف قانون مصوبه مراجعه میشود از کجا

معلوم است که افراد نا صالح با چشم اندازی و بند بست در رأس کارها نمانده و باز بکدسته کارمندان صالح منظر خدمت و ولاتکلیف نشوند و علاوه تشکیل فرمانداری در شهر کرد و شهرضا یا فریدن که بنده بوضع محلی آشنائی دارم بنا بر مصالحنی بوده که فعلا از ذکر دلایل آن خود داری میشود چون اصولاً هیئت تصفیه حق اتخاذ چنین تصمیمی که مخالف قانون تقسیمات کشور است نداشته از طرف مردمی که اجرای این نظریه بضرر آنهاست اعتراض خود را بدینوسیله معروض و از همکاران محترم مخصوصاً نمایندگانی که در این قسمت باوکلای اصفهان اشتراك منافع دارند تمنی دارم در صورتیکه دولت در انصافی این تصمیم اقدام نکرده با بنده و نمایندگان اصفهان در تهیه طرح لازم برای لغو این تصمیمات مضره کمک و مساعدت فرمایند (احسن است، احسن است)

نایب رئیس - آقایان عباس اسلامی و مجید موقر سؤالی از وزارت بهداری کرده اند که آقای دکتر نفیسی حاضرند جواب بدهند.

کشاورز صدر - آقای وزیر دادگستری هم حاضرند جواب بنده را بدهند.

نایب رئیس - برای بعد از این سؤال نوبت سؤال شماست.

آشتیانی زاده - بنده هم از آقای وزیر دادگستری سؤالی کرده ام.

نایب رئیس - آقای اسلامی بفرماید سؤالتان را مطرح کنید.

اسلامی - عرض کنم که سؤال بنده از جناب آقای دکتر نفیسی همان بود که بطور خلاصه تقدیم کرده بودم ولی چون در این جا بعضی از آقایان صحبتهایی کردند بنده هم نماندم که آقا امروز تشریف می آورید که آن اوراق و کافندجات را همراه بیاورم برای اینکه رفع سوء تفاهم از بعضی از آقایان دکترها بشود عرض میکنم که متأسفانه در این مملکت اگر يك نماینده ای بخواهد احقاق حق بکند یا اگر يك اشخاصی بیایند برای احقاق حق يك اقداماتی بکنند فوراً پیرایه هائی بسته میشود. میگویند معصلینی که بعد ازده سال آمدند اجرای قانونی را خواستند اینها را يك اشخاصی تحریک میکنند بنده خودم کسی هستم که اگر بدانم کوچکترین تحریکی در خارج باشد علاوه بر اینکه دنبال این چیزها نمیروم برعکس اقدامات را خنثی میکنم ولی من میتوانم در اینجا بجز آن قسم بخورم که هیچ تحریکی در کار نیست. برای اینکه همه آقایان در آنجا برادر و قوم و خویش دارند و میدانند معصلینی که این کار را میخواهند بکنند فقط برای اجرای این قانونی است که در سال ۱۳۱۹ گذشته است اینها این را میخواهند و لافچیز دیگری نیست. بنده دیدم چند روز يك عده ای از معصلین آمدند اینجا اینجارا لایبک مرجعی میدانستند تقاضا کردند بمرض ما برسید من دیدم که هیچکس ترتیباً تر نیمه نده کیسبونی میشود که افلا سرشان را شیره ببالند مثل سایر کارها مثل وزارت کشور که وزارت کیسبونی است یا يك اقداماتی بکنند که آنها دلگرم بشوند بروند سر کارشان این بود که

بنده این سؤال را با حسن نیت تقدیم کردم بعد يك عده ای گفتند که شما چرا اینها را تفریق می کنید. دستهای خارجی نوی کار است یعنی چه؟ دستهای خارجی چیست؟ هیچ دستهای خارجی در کار نیست سؤال بنده که تقدیم کرده ام این است که در سال ۱۳۱۹ تاریخش درست نظرم نیست قانونی از مجلس گذشت که کلیه بیمارستانهای تهران را بدهند بدانشکده پزشکی برای چه؟ برای اینکه دانشجویانی که آنجا تحصیل میکنند در دو سه سال آخر در بیمارستانها کارورزی بکنند یعنی بروند آنجا تحصیلشان را باصل تطبیق بکنند و چیزی یاد بگیرند و این خیلی مفید است بنده ضمناً پیشنهاد می کنم که آقای وزیر هدایه راجع بدانشکده حقوق هم حتی باید همین کار را بکنند بنده وقتی در دانشکده حقوق درس میخواندم در وزارت هدایه هم کار میکردم بعد که لیسانس شدم يك اطلاعاتی داشتم یعنی صورتحال را با باریک دادخواست تشخیص میدادم عرض کنم این عمل خیلی خوب است برای اینکه آقا الان این محصلینی که بیچاره ها ۱۰، ۱۵، شانزده سال تحصیل میکنند آنجا عملاً هم چیزی یاد میکنند تقاضای بنده این است که چرا رزارت بهداری آقای معاون وزارت بهداری تابعال این قانون را اجرا نکرده؟ در مملکتی اگر دولتی ده سال قانون را اجرا نکند چه میشود کرد؟ این عملی که دانشجویان کردند غیر از این نمی توانستند بکنند بنده میگویم کار بسیار خوبی کردند بنده حالاً نماینده ام آقای معاون وزارت بهداری چه جوابی خواهند داد؟ والیته اگر جوابی که دادند قانع کننده نبود بنده مطابق نظامنامه بدم آمیتوانم دو باره توضیحات بدهم.

نایب رئیس - آقای معاون وزارت بهداری بفرماید.

معاون وزارت بهداری (آقای دکتر نفیسی) - از طرف آقایان عباس اسلامی و مجید موقر نمایندگان معترم مجلس شورای ملی سؤالاتی از وزیر فرهنگ و وزیر بهداری شده بود که چون هر دو سؤال مربوط بیک موضوع است اجازه میخوامم در آن قسمت که مربوط وزارت بهداری است توضیح عرض نمایم.

راجع بضمیمه شدن بیمارستانهای تهران بدانشکده پزشکی که آقایان سؤال فرمودند و علت اجرا نشدن آنرا خواستار شدند برای مزید اطلاع متن عبارت قانون ۱۳۱۹ را قیلاً قرائت میکنم.

« از تاریخ اول فروردین ماه ۱۳۱۹ بیمارستان های طهران ضمیمه دانشکده پزشکی میشود» بطوریکه از سوابق موجود در وزارت بهداری بدست می آید اداره کل بهداری سابق کلیه بیمارستان هائی که در آن تاریخ اداره می کرده است پس از تصویب قانون فوق بدانشکده پزشکی واگذار کرده است چنانکه شهرداری طهران نیز بیمارستان های خود را در همان تاریخ تحویل داده است اما بطوریکه ملاحظه میفرمایند در این قانون تصریح نشده است که در سالهای بعد هم وزارت بهداری یا سایر مؤسسات بیمارستانهایی که در تهران تأسیس میکنند بدانشکده

پزشکی واگذار شد از طرف دیگر با توجه بتوضیحاتی که عرض خواهد شد ملاحظه خواهند فرمود که انتقال بیمارستان های فعلی وزارت بهداری بدانشکده امری سببه مشکل است اول اینکه بعضی از بیمارستانهای وزارت بهداری از قبیل بیمارستان شفا بیهوشی (واقع در خیابان زاله) و بیمارستان فیروز آبادی (واقع در شهرری) به سبب وقف نامه مؤبداً کاتبه اداره امور آنها بوزارت بهداری محول شده است باین ترتیب انتقال آنها بدانشکده پزشکی هم شرعاً مشکل است دوم این که بعضی دیگر از بیمارستانهای وزارت بهداری که بعد از سال ۱۳۱۹ تشکیل شده از قبیل بیمارستان سپهد تختخوابی و بیمارستان نجات آسایشگاه مسلولین شاه آباد - بیمارستان مسلولین بوهلی برای مبارزه با بیماریهای عفونی مانند تبفوس تیفوئید - آبله و بیماریهای آمیزشی و جنج آوری و لنگردان مبتلا ببیماری های آمیزشی و مبارزه با سل تأسیس شده است.

آقایان نمایندگان معترم البته توجه دارند که اهم وظایف وزارت بهداری مبارزه با بیماریها است و این امر قانوناً هم از وظایف وزارت بهداری بشمار میرود (صحیح است) و حتی بعضی از این بیمارستان ها مانند بیمارستان سپهد تختخوابی و نجات برای اجرای قانون بیماریهای واکبر و قانون بیماریهای آمیزشی مصوب سال ۱۳۱۹ تشکیل شده است چون این مشکلات در بین بود و از طرفی لازم بود سریباً و فوراً به شکایات دانشجویان دانشکده پزشکی رسیدگی شود (صحیح است) کیسبونهائی در مجلس شورای ملی طبق دعوت نیابت ریاست معترم مجلس و در دانشگاه طهران بر حسب دستور جناب آقای نخست وزیر تشکیل شد (احسن است) این کیسبون ها پس از دقت کامل از متن قانون و وظایف قانونی وزارت بهداری و دانشکده پزشکی برای حل این مشکل طرفی پیش بینی نمود که مبارزه با

اولاً - بشماره ظرفیت فعلی بیمارستانهای وزارت بهداری از طرف دانشکده پزشکی عده از دانشجویان بعنوان کار ورز معرفی شوند این عده در بخش های مختلف بیمارستانها طبق مقرراتی که با موافقت وزارت بهداری و دانشگاه بعمل می آید تحت نظر روسای بخش کارورزی کنند و کسب تعلیمات نمایند و دانشکده پزشکی هم بدون تفاوت برای این عده نیز مانند کارورزان بیمارستانهای خود گواهی نامه رسمی کارورزی صادر نماید. (احسن است)

ثانیاً - به هیئت دولت پیشنهاد گردد که مانند سال گذشته اسامی نیز بودجه کافی برای تکمیل و توسعه بیمارستان یا نصد تحت خوابی بپهلوی اختیار دانشکده پزشکی بگذارد. این تقاضا مورد توجه هیئت دولت قرار گرفته است (احسن است) (دکتر کاسمی - این همان تصمیم مجلس بود چیز تازه ای نیست) (حاذقی - دانشجویان همین را میخواهند که آنها را معروض از کارورزی نکنند) در خاتمه باید باستحضار آقایان محترم برسانم که چون دانشجویان دانشکده پزشکی امروز اغلب پزشکان فردا و کارمندان آینده وزارت بهداری و خدمتگزاران حقیقی کشور خواهند بود

الیه وزارت بهداری کمال ملاحظه را به شایستگی فنی و تکمیل اطلاعات عملی آنها دارد و همین منظور با تقاضای دانشجویان دانشکده پزشکی تا آن جا که مربوط به فرا گرفتن تعلیمات عملی و بالینی بوده با مشکلاتی که از نظر مالی داشته موافقت نموده است (احسن است) وزارت بهداری موافقت خود را از همان ابتدای کار با اطلاع مقامات دانشکده پزشکی تهران رسانیده و حالاً هم با دیگر آمادگی خود رادراین باب تأیید و تأکید میکند (احسن است) امیدوارم که دانشجویان دانشکده پزشکی نیز که جز تسهیل در امر تعلیم و کارورزی خود منظور دیگری ندارند از این فرصت مناسب استفاده کنند و اطمینان داشته باشند که وزارت بهداری برای انجام تقاضای آنها نهایت اهتمام و مراقبت را خواهد نمود. این بود مطالبی که میخواستم در پاسخ سؤالات آقایان نمایندگان معترم عرض کنم البته قضاوت امر موکول بنظر آقایان است (احسن است، احسن است)

نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ و وزیر فرهنگ - بنده توضیحاتی که عرض میکنم این است که اولاً از قرار قرار وزیر فرهنگ و وزیر فرهنگ این است که امروز کلاس پنجم دایر شده است و حتی بعضی از این بیمارستان ها مانند بیمارستان سپهد تختخوابی و نجات برای اجرای قانون بیماریهای واکبر و قانون بیماریهای آمیزشی مصوب سال ۱۳۱۹ تشکیل شده است چون این مشکلات در بین بود و از طرفی لازم بود سریباً و فوراً به شکایات دانشجویان دانشکده پزشکی رسیدگی شود (صحیح است) کیسبونهائی در مجلس شورای ملی طبق دعوت نیابت ریاست معترم مجلس و در دانشگاه طهران بر حسب دستور جناب آقای نخست وزیر تشکیل شد (احسن است) این کیسبون ها پس از دقت کامل از متن قانون و وظایف قانونی وزارت بهداری و دانشکده پزشکی برای حل این مشکل طرفی پیش بینی نمود که مبارزه با

نایب رئیس - آقای کشاورز صدر سؤالی از وزارت دادگستری کرده اند که آقای وزیر دادگستری آماده جواب هستند.

اسلامی - بنده اخطار دارم بعد از توضیحات آقای معاون وزارت بهداری مطابق نظامنامه بنده باید توضیحی عرض کنم

کشاورز صدر - بنده سؤالی از جناب آقای وزیر دادگستری کرده ام راجع به پرونده هائی که کشیدم در دادسرای دیوان کبیر راجع با آقای احمد قوام نخست وزیر اسبق موجود است.

بنده اطلاع دادند که نسبت بچندین پرونده اتهامی مربوط با ایشان در دادسرای دیوان کبیر مدتی است مشغول تحقیق و هنوز گزارش آن بمجلس شورای ملی نیامده سؤال بنده این بود که اولاً بینم واقعاً این صحت دارد یا ندارد؟ چون به بنده خبری رسیده بود و بعد اگر صحت دارد تحقیقات تکمیل شده است یا نه؟ و اگر تحقیقات و اقداماتی که مأمورین وظیفه دارند انجام داده اند چرا این پرونده ها طبق قانون محاکمه وزراء بمجلس شورای ملی نیامده است؟

(صحیح است) جهت این هم که بنده این سؤال را کردم اینست که معتمد باید قانون اجرا بشود (صحیح است) و الا این سؤال خود اضافه میکنم که جناب آقای وزیر دادگستری راجع بهر شخصی غیر از قوام السلطنه که در دادسراها و بار دیوان کبیر دوسه بارند و مجوز تعقیب آنها مطابق قانون محاکمه وزراء بمجلس است همه آنها گزارش را بیاورند (صحیح است) و حالا البته ایشان مفرمانند یا هست یا نیست و اگر بوده است جواب فرمودند بنده جدیداً يك مرضی دارم که اشاره خواهم کرد.

صاحب جمع - حالا بگوئید.

نایب رئیس - آقای وزیر دادگستری وزیر دادگستری - بنده که سابقه از این پرونده ها نداشتم وقتی که نماینده معترم سؤال کردند رفتم مراجعه کردم در دادسرای تهران پرونده ای بنام ایشان نبود ولیکن در دادسرای دیوان کبیر از دادستانش سؤال کردم مراجعه کردند يك پرونده هائی را آوردند تسلیم من کرد باین گزارش که گزارش اینست:

وزارت دادگستری:

در ضمن مراجعه و بصران گذاردن پرونده های را که این دادسرا دفتر دیوان کبیر گزارش داده که چند فقره پرونده مربوط با اتهامات جناب آقای احمد قوام در بایگانی ملاحظه شده است. با مراجعه به پرونده های نامبرده که جریان اجمالی هریک از آنها شرح زیر است:

۱ - پرونده مربوط با زداشت آقای ابوطالب شیروانی مدیر روزنامه مین و اشخاص دیگر که بدست و او امر کتبی جناب آقای احمد قوام بوده است

۲ - پرونده راجع به جواز ده هزار تن جو بنام اسمعیل حاجیانی که بوسیله فلیکس آقایان صادر شده

۳ - پرونده راجع به جواز ورود بکصد و پنجاه تن چای خارجه از یانصد تن چای خارجه سه میه دولت بنام معبد دانشور.

۴ - پرونده معنوی گزارش شماره ۲۵-۱۸۰۷۱۳۲۶۷ آقای امیر رئیس سابق هیئت بازرسی وزارت اقتصاد ملی راجع بصدور پروانه های مقدار ۳۱۷۱۶۱۸۴ کیلو برنج که صدور آن متنوع و مشمول ماده ۳۹ قانون مجازات مرتکبین قاچاق بوده است.

چون رسیدگی باین موضوعات از صلاحیت دیوان کبیر خارج میباشد عین آن پرونده ها را مطابق فهرست ضمیمه به پیوست شش شماره روزنامه های ایران ما و داد برای تقدیم بمجلس شورای ملی ابفاد میدارد - دادستان دیوان کبیر سلطانزاده (احسن است)

آشتیانی زاده - سؤال بنده را مطرح بفرمائید.

شوشتری - اسمعیل حاجیانی را هم معرفی بفرمائید چون سوابق دیگری هم داشته.

وزیر دادگستری - درست نمیدانم در پرونده هست.

قبادیان - پرونده مظفر فیروز چه شد جناب آقای وزیر دادگستری؟

وزیر دادگستری - آنرا هم اطلاع ندارم باید تطبیق کنم. آقای سعید موفر هم سؤالی کرده بودند راجع بقاجان جنوب چون راجع بقاجان جنوب دو نفر تحقیقاتی کرده بودند یکی آقای اکرمی یکی هم که آنجا تحقیقات را تکمیل کرده بود آقای لطفی چون خیلی مفصل بود من بایشان گفتیم که ایشان هم يك گزارش تهیه کنند تا بعرض مجلس برسانیم ایشان مشغول هستند در خلال هفته آتی آن گزارش حاضر خواهد شد (احسن)

نایب رئیس - گزارش وزارت دادگستری با پرونده ها بكمسیون هرايش احاله خواهد شد. آقای کشاورز صدر بفرمائید.

آشتیانی زاده - بنده تذکر دارم.

نشده و چند نفر از دانشجویان اینجانبند و موافقی که آقایان بیانات را فرمودید چند نفر از آنها این نامه را نوشته اند. امروز هم همه دانشجویان دانشکده ما بعنوان همدردی با دانشجویان پزشکی در میدان بهارستان اجتماع کرده اند و نوشته اند و شایسته است جنابعالی راجع باین قسمت تذکر بدهید (نمایندگان - بیخود کرده اند) بنده که طرفدار این نیستم که چرا این کار را کرده اند حرفی هم ندارم که مالک بیمارستان کی باشد اینجا یکی از رفقای بنده آقای ابتهاج خوب بیان کردند بنده کار ندارم که مالک بیمارستان وزارت بهداشت باشد یا دانشگاه باشد هر دو مال مملکت ایران است ولی حرف در این است که بایستی این عمل انجام بشود، دانشجویان بروند کارورزی بکنند آقا دو اشکال اینجا بیان فرمودند که مطابق ماده ۱۶۷ مجبورم توضیح عرض کنم یکی اینکه فرمودند این بیمارستانها وقف است و ما نمی توانیم بدهیم تغییر اتفاقاً بیمارستان گوهر شاد وقف هم هست و دادند بدانستکه پزشکی چون دانشکده پزشکی در خارج باز هم تحت نظر وزارت بهداشت و وزارت فرهنگ است دانشگاه درست است که مستقل است و در بودجه و در سازمان مملکتی اینطور وانمود میشود ولی جز در دستگاه مملکت است بنابراین مالکش تغییر نمیکند یکی دیگر با اینکه این چارتر قانون سال ۱۳۱۹ را قرائت فرمودند فرمودند که ما اشکال داشتیم که بتوانیم این بیمارستانها را ضمیمه دانشکده بکنیم آقا این قانون دارد پس شما يك قانونی بیاورید اینجا که آن قانون را نسخ کنیم بهرحال نظر بنده این است چون بنده نمی خواهم این دانشجویان سرگردان باشند حالا هم كلیه دانشگاه احتساب کرده اند جنابعالی يك تاریخی را معین بفرمائید ۱۰ روز، بیست روز یکماه که اینها مشغول کارشان بشوند تا اینکه جنابعالی تصمیمی در این باره بگیرید راجع بکارورزی من هم پشتیبان آن هستم نه پشتیبان اینکه مالک بیمارستان کی باشد بنده پشتیبان آن هستم و تالظه آخر هم استاوهام که آن کارورزی که دانشجویان میخواهند بکنند عمل بکنند عرض بنده همین بود

پیراسته - بنده اخطار دارم
نایب رئیس - مطابق کدام ماده ؟
پیراسته - مطابق ماده ۹۰
نایب رئیس - ماده ۹۰ قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

اگر در ضمن مذاکرات صریحاً یا تلویحاً نسبت سومی یکی از نمایندگان داده شود یا عقیده و اظهار او را برخلاف واقع جلوه دهند و نماینده مذکور برای رد آن نسبت یا رافع اشتباه اجازه نطق بخواهد بدون رعایت نوبت اجازه داده میشود و نطق او نباید تجاوز نماید.

نایب رئیس آقای پیراسته.

پیراسته - عرض کنم که آقای کشاورز صدر فرمودند که میوان کبیر و وزارت دادگستری تصور کرده است بنده می خواستم عرض کنم که در آنوقت مجلس نبوده و آقای دکتر سجادی هم باین

حالت این اقدام را نکرده اند و بنده هم که دادستان دیوان کبیر بوده ام مکرر فرمودند ولی در آنوقت چون مجلس نبود و دوره نقرت بود تقدیم مجلس نشد

۶ - طرح گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع به هور اول فروش خالصجات

نایب رئیس - حال مجلس وارد دستور میشود گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع بفروش خالصجات ماده اول مطرح میشود

آشتیانی زاده - بنده سؤالی کرده بودم از آقای وزیر دادگستری راجع بتبعیده های غیر قانونی **نایب رئیس** - آقای وزیر دادگستری سؤالی آقای آشتیانی زاده کرده اند که فرستاده شده در جواب آن سریع فرمائید. گزارش کمیسیون دارائی قرائت میشود

گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی. لایحه شماره ۳۷۶۷ دولت مربوط بفروش خالصجات در جلسه چهارشنبه ششم اردی بهشت ماه کمیسیون قوانین دارائی باحضور آقایان وزیر دارائی و معاون آن وزارتخانه مورد شور و مطالعه قرار گرفت در نتیجه مواد پیشنهادی با اصلاحاتی بدین ترتیب بعنوان شوراول تصویب و اینک جهت تأیید تقدیم مجلس شورای ملی میگردد

ماده اول - وزارت دارائی مکلف است کلیه املاک زرومی و اراضی قابل کشت و اراضی بائر خالصه را حد اکثر تا آخر شهریور ماه ۱۳۳۹ به بانک کشاورزی ایران منتقل نموده و بانک نامبرده مکلف است که املاک و اراضی انتقال یافته را در ظرف مدت پنجسال از تاریخ تصویب این قانون به رهايا و کشتکاران ملك در درجه اول واگر آنها داو طلب نبودند بکسانی که وسیله زراعت را در اراضی ایشاهی از اولین نسق بندی شتوی بعد از از تاریخ فروش فراهم نمایند بشرط سکونت بفروش برسانند.

نایب رئیس - حالا شروع میشود بمذاکره در کلیات مدت نطق برای موافقین و مخالفین مطابق نظامنامه نیساعت آقای دکتر جلالی مخالف هستند. بفرمائید، آقای دکتر جلالی

دکتر جلالی - بقیه من بزرگ ترین خدمتی که در این کشور می توان بکشاورزان و زارهبین نموده و بوضع نامطلوب ایشان خاتمه داد مالک ساختن افراد این کشور است تا آنجا که قانون شرع و قانون اساسی آنرا مجاز دانسته و برای آنکه افراد این کشور علاقمند باین آب و خاک شوند توزیع و تقسیم اراضی خالصه و تصویب قوانینی است که بهره رعبت بپیزان کافی گردد این بهترین وسیله برای ایجاد و شمت حس میهن دوستی آنهاست ملاحظه می کنید که خالصجاتی که در چندی قبل از دست دولت بیرون آمده و مردم در آن ها شروع بکار شدند امروز بصورت آبادی در آمده و حال آنکه در آن قانون شرایط مساعد و متناسب و مفید بحال رعبت رعایت

نشده بود علت اینکه در مازندران علاقه و بهدل و ملک خود بیش از رهاياي دیگر نقاط کشور است فرار مطلوبی است که از قدیم پدران ما در آن جا گذاشته اند در مازندران حاصل در موقع خرمن بچهار قسمت تقسیم میشود ۳ قسمت سهم رعبت و يك قسمت سهم مالک است این است کدر این منطقه حس اجابت از قوانین و مقررات بیشتر شده مردم آرام و موافق و میهن دوست و شاه پرستی تربیت میکنند باصل تقسیم و فروش خالصه بطور کلی موافق و معتمد نه تنها املاک زراعتی بلکه کارخانجات و مستغلات دولتی هم باید بصورت ملی در آید تا مردم بیشتر علاقه مند شوند نه آنکه ایشان را از هر مزیتی محروم ساخت و امیدوار بود که در برابر هر سوء تبلیغی منصرف نشوند من یقین دارم اگر در همه مناطق این کشور بطرفی عادلانه رعایت رعایا شود هیچ تبلیغ و اسلحه قادر باختلال در کشور و اختلاف در بین طبقات ما مردم نیست من همه این زبانها را ناشی از کج سلیقه کبها و با خدای نا کرده سوهنیت زمامداران گذشته میدانم که اگر گاهی هم حفظ حقوق گازگر و کشاورزان عنوان قرار داده اند مقرراتی مجری ساخته اند که موجب اختلاف و انحراف و هصبان بوده نه آنکه بیشتر حس برادری را تحکیم سازند.

قانون فروش خالصجات بهترین قدم اصلاحی این دولت است (صحیح است) ولی متأسفانه مواد و مقررات آن طوری تهیه شده که باز چنانچه باید نظر تأمین حال طبقه موزنه و مولده کشور رعایت نشده و به علاوه میتوان اصول دیگری را مقرر داشت تا بتوان حد اکثر استفاده اجتماعی از آن نمود کارمندان دولت چه باز نشسته و چه شافل یکی از طبقاتی هستند که پس از کشاورزان معلی احق از هر کس میباشد شما اگر بده کارمندان دولت توجه فرمائید همه یشماري حاضرند که با شرایط متناسبی بکار کشاورزی مشغول و از این زندگی سخت راحت شوند واگذاهی این املاک و اراضی بانک کشاورزی باصورت فعلی آن اشتباهی بیش نیست من مکرر عرض کرده ام که تا يك تغییر کلی در مقررات و افراد آن نشود ابتدا قابل اعتماد نیست حالا معلوم میشود اگر کسی در کار مملکت خلائی کند باو جزای حسن خدمت میدهید دیگر حس وظیفه شناسی و درستی معو و نابود خواهد شد کم کم کار بجائی میرسد که اگر بگوئیم کسی درست است این عیب او خواهد بود یعنی معنی و مفهوم و فایده ندارد او را باید از کار های اساسی دور داشت شما الان در این بانک خلاف کاری و سوهنیت بعدی غیر ممکن مشاهده میفرمائید چرا این دستگاه طولی و عریض دادگستری به پرونده هائی که مکرر اشاره کردم نظری نمی کند چرا مردم را در زحمت می اندازید چندی قبل چند فقره خلاف کاری متصدی بانک را متذکر شدم ولی از قراریکه شنیده ام جز زحمت کسانی که از آنها دورند و از خلاف برکنار فائده حاصل نشده بی جهت کارمندان شریف را اذیت می کنند که ممکن است این حرفها از شما ناشی شده باشند من محتاج

بکده فرد یا افراد بخصوصی از این جهت نیست همه مردم میدانند که اینها چه میکنند. آقای منصور بهمن تبت خوبی که دارند همه را مثل خودشان می دانند دفاع کلی می کنند و سی میلیون تومان هم بپیزان سالیانه آن اضافه می کنند بگردد هر قدر کاری هم باشد نباید آنقدر بارش کرد که تحمل نتواند چرا این کار را بیانک دیگری نمی دهید که کمتر حرف زده شده ما اصولاً باین دستگاه اعتراض نداریم.

متأسفانه جناب آقای منصور بملت وضع مملکت از دستگاه برنامو مضافاتش بی خیر مانده اند دستگاه برنامه که ۴۸ میلیون تومان خرج سکارخانجات و ۳۶۰ هزار تومان عایدش می شود قادر بادامه سکار با اصلاح است این می دانید نتیجه چیست نتیجه اینست که دو ماه قبل عرض کردم شرکتی از ۳ نفر که رفیق و شریک اند در شمال تشکیل شده و تمام محصول کارخانجات نساجی شمال را بایشان داده اند اما باطرز و رویه با مزه ای اول مقداری پارچه بایشان داده اند که بهر قیمت میل دارند در بازار بفروشند آن را سرمایه قرار دهد بعد هم پارچه ها را بهر قیمت دلش می خواهد بفروشد و سهم ثابت خود را ببرند نتیجه این میشود که کارخانجات خرج و دخل نمیکنند بفکر میافتنند که دور و بر خرج را بگیرند می آیند و از کارگرها کم میکنند و باضافاتشان را نمیدهند نتیجه میگردد که آن واقعه تأسف آور حاصل میگردد من مسئول این واقعه را کسانی میدانم که بدین ترتیب موجب این نارضايتی شده اند البته دزدهم بازار آشفته می خواهد و ماجراجویان هم بی وقت میگرددند و از آب گل آلود ماهی می گیرند

بیک معلم یا کارمند دولت ده تومان اضافه و ترفیع نمیدهند آن وقت میروند شخصی را بنام یعقوب پور که در راه آهن ماهی صدو بیست تومان میگرفت و کارهم نداشت باماهی ۱۰۰ تومان بسازمان میبرند این روزها هم که یک کاروان را در کرج جمع نموده بودند روزی پنجاه تومان بایشان اضافه و فوق العاده میدهند البته بانان آن بیچارگان هم شریک است بیکر آنده تا کسی ماهی بکوزارو صدیادوست تومان می دهند و بگردد خدمت و تحصیلات در این دستگاه ارزش ندارد چرا سازمان بیان خود را نمی دهد شنیده ام يك فالگیر قهوه را بعنوان متعخص امور قمر در اها استفاده کرده اند این ناظرین حق بود زودتر انتخاب شوند ایشان افراد درست و پاک و خوبی هستند امیدوارم شما با کمک ایشان و بعضی افراد صالح و فعال آن جا موفق شوید که باین وضع خاتمه دهید

بهر حال من گناه می دانم بار بانک کشاورزی را که خودش کار زیادی دارد زیاد تر کنید و مصلحت اینست که یا در آنجا تئیراتی در همه چیزش مقررات و افراد بدهید و یا بجای دیگر مانند بانک رهنی بدهید موضوع دیگر آنست که مدت استهلاك زیاد تر یعنی بجای دهسال لااقل ۲۰ سال معین گردد زیرا مقصود شما از این کار اگر تجارت و بنجل آب کردن

است مختارید ولی اگر اصلاح است و فکر دیگری دارید باین مدت نمیتوان هم زندگی را اداره کرد و هم نسط داد ببلایه همانطور که در ماده ۱۱ ذکر شده لازم است در مورد این زمین ها قرض های طولی المده برای آبادانی دهد ولی طولی المده از پنج سال تا پنجاه سال است بهرحال این مدت باید معین و محدود باشد و بنظر میرسد کمتر از پانزده سال و بیش از بیست و پنج سال نشود.

موضوع دیگر که در این مواد رعایت نشده اینست که پس از کشاورزان بایستی کارمندان دولت مقدم بر هر طبقه باشند و به علاوه تا میزان هم تخفیف داد از این نظر که از حقوق خود صرف نظر کنند و در مقابل بکشاورزی مشغول شوند این عمل هم از بودجه پرستنی دولت که شاید ۰.۸۰٪ بودجه کل مملکتی است میگاهد و هم مانع از تشنجات و اختلافات است که ماجراجویان موقعیت مساعدی فراهم نکنند و این یأس که بزرگترین مسبب و موجب انحراف است از بین برود

موضوع دیگر که ابتدا در این قانون رعایت نشده اینست که اضافه شود املاکی که باین صورت بملکیت اشخاص درمی آید مبلغی از قیمت که فروخته میشود تخفیف داده شود تا مؤسسات بهداشتی فرهنگی و راه در آن نقاط فراهم گردد و قریه که فروخته میشود لازم است قبلاً بدست وزارت دارائی یا مؤسسه ای که صالح برای این امر است این نوع مؤسسات را ایجاد نماید و یا در این قانون تههه نمایند بهرحال بهتر است حالا که میخواهید این املاک را مورد استفاده قرار دهید اولاً وسائل اینکه این اراضی نمونه و سرمشق سایر اراضی قرار گیرد فراهم آورید البته هم باید تههه در آبادانی گرفت و هم تسهیل نمود وسائل لازمه در دسترس ایشان قرار داده شود تا این شهرها و قراه ببهترین صورت بیرون آید نه آنکه خرابتر از زواول شود اینست نظریات و انتظارات همیشت دولت در این لایحه بیشتر اعمان نظر فرموده و این مطالب وارد و حقه را ضمیمه فرمائید و این فکر خوب را هم وسیله ارضاء رفقا و دوستان خود قرار ندهد و باطریقه سبیل برفع قوم و خویشان و شر کاه خود تمام نکنند (احسن)

نایب رئیس - آقای حاذقی

حاذقی - لایحه تقسیم خالصجات دولت به کشاورزان و زارعین که در قانون پیش بینی شده یکی از لوايح بسیار مفید و مورد علاقه اکثریت آقایان نمایندگان مجلس است (صحیح است) مکرر در دوره های گذشته مجلس از طرف آقایان نمایندگان علاقمند بهبود وضع کشاورزان مملکت این تذکر بدولتها داده شده است که دولت خوب متصدی خوب حاملی نیست هر کاری دست دولت باشد چون مأمورین دولت آن علاقه و مصیبت و دلسوزی که يك صاحب کار و يك مالك و يك صنعتگر دارد ندارند کار های آنها نوماً خوب اداره نیشود و بضرر اجتماع انجام میگردد (صفائی - بطور کلی اینطور نیست) مخصوصاً موضوع خالصجات که سالیانه املاکی را دولت در حیطة اختیار خودش نگاه داشته نه خوب زراعت میشود و نه خوب بهره برداری میشود و

نه وضع زارعین و کشاورزان آن دهستانهایی که خالصه هستند خوب است و نه آنچه آنها طوری تأمین میشود که این زارعین با دلگرمی مشغول باشند بنا بر این همه این تذکرات را بدوایت میدادیم که هر چه زودتر موجبات تقسیم املاک خالصه و دهستانهایی که جزء املاک خالصه هستند بزارعین و کشاورزان فراهم بکنند و لایحه این تقسیم را تهیه کنند و مجلس شورای ملی تقدیم کند هر کس نسبت باین موضوع تقسیم خالصجات برهیا یا (مکرر) - تقسیم بصورت فروش) یعنی تقسیم بصورت فروش نه تقسیم بلاهوض (مکرر) - منظور این است که توضیح داده شود) این موضوع بیش از هر کس مورد توجه شخص اعلیحضرت شاهنشاه است من به نمایندگی از مردمی که علاقمند هستند باین اصلاحات به حسن نیت اعلیحضرت هایبونی درود میفرستم اعلیحضرت در ضمن ملاقاتها و مجالس های مختلفی که پیش آمده علاقه مندی مفرط خودشان را به بودوضع طبقه زارع و کشاورز مملکت اعلام فرمودند (صحیح است) و در این مسافرتی هم که به امریکا فرمودند علاقه خودشان را در مجالس رسمی آنجا منعکس فرمودند که بوسیله رادیوها به ما آن اطلاع رسید و بعد هم در جراید منعکس شد که علاقه شدید اعلیحضرت بر این است که در این مملکت یک تبدیلی در امر ملک داری بشود که قدم اولش البته عبارت از توزیع و تقسیم بصورت فروش املاک خالصه دولتی است (صحیح است) نکته ای که مورد سوءنظاری شده بود و یکروز یکی از همکاران محترم در مجلس تذکر داد و آن عبارت از تبدیل بطور مطلق ملک داری بود که موجب سوءنظاری بعضی ها شده بود و نظر اعلیحضرت هایبونی در این مورد بسیار نظر منطقی و اصولی و بر طبق شرع مقدس اسلام بود (صحیح است) (آشتیانی زاده - در قانون اسلام صد تاده است؟) میخوام همین را عرض کنم یک قدری مجال بدهید من همین را تأیید میکنم فرصت بدهید و این صحبت و زمره تقسیم املاک که بعضیها فرمودند تقسیم املاک مخالف شرع است هیچوقت کسی از بیانات اعلیحضرت هایبونی این استنباط را نکرد که بدون دلیل و بدون مجوز بیاید املاک را بگیرند از مالکینش و تقسیم بکنند شرع اسلام برای مالکیت شرایط متعددی قائل شده یکی از آن شرایط این است که ملک را از راه حلال تحصیل کرده باشد یکی از شرایطش این است که آن مالک از آن وظایفی که بمعهده اش هست از زکوة و خمس و سهم امام و جوهری که با ضعفا و فقرا و اسلام تعلق میگیرد آنها را بموقع خودش بپردازد و یکی از شرایطش این است که آن حلال و حرامی که موجب این تملک ببالک شده است همه از موجبات و مجوزات شرعی و مطابق با قوانین شرع اسلام باشد و از همه بالاتر یکی از شرایطش این است که اگر فردی مقدار زیادی از علاقه ملکی را تحجیر کرده و بفتح خودش نگاهداشته بتواند آنرا بفتح جامعه مسلمین مورد استفاده قرار بدهد و اگر چنانچه یک کسی باشد یک یا ده یا صد ملک را نگاهدارد باسم اینکه مالک است و نتواند یا نخواهد وسائل عمران و آبادی آنرا فراهم بکنند

بدون ترویج باید حاکم شرع او را مکلف بکنند که یا اینکه خوب اداره بکنند و خوب بهره برداری بکنند و یا اینکه طوری تقسیم بکنند با احکام شرعی که هم بهره برداری صحیح بشود هم بفتح مالک هم بفتح مردم باشد پس بنا بر این یک اشتباهی شده بود و اما راجع باین لایحه ای که دولت تقدیم مجلس شورای ملی کرده است در کمیسیون قوانین دارایی این لایحه مطرح شد آقایانی که نظرات اصلاحی داشته اند نظرات خودشان را داده اند و آن لایحه ای که دولت داد باین لایحه فعلی یک تفاوتی دارد که البته این منظور تبدیل شده است باوصاف این تذکراتی که نماینده محترم آقای دکتر جلالی بعنوان مخالف دادند قسمتی از آن باید مورد توجه قرار بگیرد و در ضمن اجرا طوری باشد که مورد سوءاستفاده و تبذیر نباشد باین معنی که ملاحظه کرده ایم که بسیاری از قوانین مفید که بفتح مردم به تصویب مجلس شورای ملی رسیده است در موقع اجرا و عملی که بدست مامورین داده میشود متأسفانه رعایت مصلحت اندیشی اجتماعی نمیشود و کسانی که بیشتر بتوانند اعمال نفوذ بکنند و بیشتر بتوانند تشبثات و وسائل بکار ببرند در آنجا بهره مند می شوند و بدست آن مستحق واقعی نمیرسد آن مثل معروف المستحق معروف بیشتر در این موارد صدق می کند چنانچه در خیلی از موارد تقسیم اراضی خالصه و فروش آن بکارمندان دولت با تقسیم اراضی که از طرف وزارت فرهنگ صورت گرفته است ما مبشوریم که رعایت مستحقین کمتر می شود و حال در این قانون بخصوص بایستی دولت حاضر که شخص جناب آقای وارسته هم وزیر دارائش هستند و ایشان به پاکدامنی و حسن نیت و تقوای سیاسی معروف هستند (صحیح است) مرافعات تمام و تمام بشود که حق بناحق نرسد و تقسیماتی که می شود برای فروش بیشتر روی طبقه مشخصی که در درجه اول منظور مجلس شورای ملی کمک کردن بآنهاست و حسن نیت نسبت بآنها است بآنها برسد نه اینکه بازم یک دسته ای اشخاص متمسکن و نفوذ با هم دیگر کمپانی تشکیل بدهند و یک مقدماتی فراهم بکنند که املاک خالصه را هم با قیمت ارزانتر وبا شرایط سهل تری بدستگاههای خودشان منتقل کنند و با کمال تأسف متوجه نباشند که اینگونه اعمال موجب عکس العمل بسیار شدیدی می شود زیرا همه هدفها خلاصه می شود باین که ما باید بآن طبقات ضعیف مملکت حمایت کنیم ما باید وسایل رفاه و آسایش و زندگانی آن طبقه که محروم از حداقل زندگی هستند و از همه چیز نان و لباس و وسائل زندگی خودشان محروم هستند بآنها کمک بکنیم نظری که آقای دکتر جلالی همکار محترم تذکر فرمودند که خوبست در این قانون پیش بینی بشود که برای کارمندان دولت که می خواهند از خدمت دولت برکنار شوند سهمی قائل شوند من صد درصد موافق هستم (کشاورز صدر) این درست نیست باید بخود رعیت داد اجازه بفرمائید در قانون پیش بینی شده ملاحظه بفرمائید میگوید وزارت دارائی مکلف است کلیه املاک مزروعی و

اراضی قابل کشت و اراضی باغی خاصه واحد اکثر تا آخر شهریور ۱۳۲۹ بیابان کشاورزی ایران منتقل و بانک نامبرده مکلف است که املاک و اراضی انتقال یافته را در ظرف مدت سه سال از تاریخ تصویب این قانون یکی از دو طریق زیر بفروش برساند

عده ای از نمایندگان - این لایحه بدوایت است گزارش کمیسیون را قرائت بفرمائید

حاذقی - این گمان میکنم بعد تصحیح شده است این اصل صحیح است و مورد تأیید است که در درجه اول کشاورزان هستند گزارش کمیسیون می نویسد وزارت دارائی مکلف است کلیه املاک مزروعی و اراضی باغی خاصه واحد اکثر تا آخر شهریور ماه ۱۳۲۹ بیابان کشاورزی ایران منتقل نموده و بانک نامبرده مکلف است که املاک و اراضی انتقال یافته را در ظرف مدت سه سال از تاریخ تصویب این قانون برهیا و کشت کاران ملک در درجه اول (صحیح است) (یک نفر از نمایندگان درجه دوم ندارد) حالا اگر خواست در درجه دوم (همه نمایندگان) در این لایحه قید است و من نظر خودم را برای روشن شدن آقایان میبدهم رأی نهائی بمجلس است پیشنهادات اصلاحی با آقایان است (کشاورز صدر) خودتان اظهار عقیده نکنید چرا اظهار عقیده نکنم آمده ام اینجا که اظهار عقیده بکنم این جا می گوید املاک و اراضی را در درجه اول برهیا و کشت کاران و اگر آنها داوطلب نبودند بکسانی که وسیله زراعت را در اراضی ابتدایی از اولین نسق بندی شوی بعد از تاریخ فروش فراهم نمایند بشرط سکونت بفروش برسانند من میخوام عرض کنم موافق هستم که در این درجه دوم که میخوانند باشخاص هادی بدهند کارمند حقوق بگیر دولت که حاضر میشود از حق خودش صرف نظر کند و تحویل بخرانه مملکت نباشد و این وسائل را هم داشته باشد بر اشخاص هادی یعنی بر اشخاص (اردلان - عملی نیست) اجازه بفرمائید پس بنا بر این در موافق که موافق مطرح است البته این نظر را خواهم داد و رأی نهائی هم بمجلس شورای ملی است موضوعی که آقای دکتر جلالی تذکر دادند راجع به تصفیه کارمندان دولت بود که در ضمن بیانات خودشان تذکر دادند که یکی از طرفش بوسیله اجرای این قانون است من میخوام عرض کنم که همین هیئت تصفیه هم که انتخاب شدند نظر مجلس شورای ملی بر این بود که این آقایان هفت نفر معتمدین مجلس و معتمدین دولت به نشینند و با دقت بررسی بپرونده ها و سوابق حسن شهرت یا سوء شهرت کارمندان از عالی تا ذاتی دولت رسیدگی بکنند و آنها را به طبقه تقسیم بکنند آنها ای که حسن شهرت دارند در کارهایشان پشتیبانی و تأیید بکنند

نایب رئیس - مربوط باین ماده نیست در کلیات لایحه صحبت بفرمائید

حاذقی - ایشان توضیح دادند و من خواستم عرض کنم آنها ای که متوسط هستند آنها را بکارهای متوسط با حقوق مشغول بکنند و آنها ای که دزدند و

سوء شهرت دارند و از دست المال مات سوء استفاده کردند معروف بقصد هستند هدرشان را بخواهند حالا متأسفانه هیئت تصفیه که فاقد یک چنین شهامتی بوده اند از زیر بار وظیفه اولیه خودش خارج شده و پرداخته است بسازمان و دستگاه وزارت خانه ها بصورتی که در هیچ جای دنیا معمول نیست در همه جای دنیا مناطق مملکت را بقسمتهای باصطلاح بیشتری تقسیم میکنند تا بتوانند قوانین و نظامات را درست اجرا کنند و این نظری که دادند بسیار بضرر مملکت است برای اینکه طبق قوانین مصوب مجلس شورای بخش و شورای شهر یک وظیفه عمران دارد در هر بخش و هر شهرستانی حالا یا اگر شهرستانی را که دارای چندین بخش است و هر بخش یک شورای بخش دارد اگر بنا شد این اختیارات را از آنها بگیرند و فرماندارها را به بخشداری تبدیل کنند تمام این اختیارات قانونی از آنها سلب میشود (صحیح است) و راجع باستانها هم این نظر هیئت تصفیه بسیار قابل تقبیح و قابل نکوهش است (صحیح است) و بایستی دولت جناب آقای منصور این نظر را بر گرداند بخودشان و بگویند آن سکاری را که در درجه اول شما موظف بودید راجع بکارمندان درست و نادرست آنرا دنبال بکنید راجع بیابان کشاورزی آقای دکتر جلالی تذکر کرد دادند که انتقال این املاک بیابان کشاورزی موافقت نظر ایشان نیست من خواست عرض کنم که بانک کشاورزی بخودی خود اصولاً یک مؤسسه خوب و مفیدی است و بانک کشاورزی ۵۰۰۰ (دکتر جلالی - باین صورت عرض کردم) (فقیه زاده - به کشاورز که پول قرض نمیدهند) بانک کشاورزی بطور مطلق یک مؤسسه لازم و مفیدی است که اگر تقویتی از حیث سرمایه و از طرف دولت نسبت باین بانک بشود متشاع خدمات بزرگی به طبقه کشاورز میشود (فقیه زاده - بشرط اینکه طبقه کشاورز قرض بدهند) تصدیق می کنم عرض کردم بخودی خود بانک کشاورزی یک مؤسسه عام المنفعه است که مسئولین آنجا باید دارای صلاحیت کامل برای خدمت طبقه زارع و کشاورز باشند که سرمایه شان را در اختیار زارعین بگذارند و وامشان را بآنها ای که منحصر میخوانند در امور زراعت و تولید قدم بردارند و در امور عمران و آبادی و فلاحی و کشاورزی کار بکنند در اختیار ایشان بگذارند این حرف بسیار صحیح است باینکه کشاورزی در حوزه ای که خود بنده نماینده آنجا هستم ۹۵ درصد از اهالی آنجا فلاح و کشاورز هستند سروکار آنها و بالطبع سروکار من برای گرفتن وام و کمک بکشاورزی است بانک کشاورزی در وحله اول مدعی بود که سرمایه کافی برای وام دادن بزارعین ندارد (یک نفر از نمایندگان - سر ت عمل ندارد) مجلس گذشته یک قانونی تصویب کرد که دولت مکلف است ۱۶۰ میلیون ریال در ظرف حد اقل چهار ماه در اختیار بانک کشاورزی بعنوان افزایش سرمایه بگذارند این قانون را دولت سابق

که خیلی از قوانین را متأسفانه اجرا نکرد اجرا نکرد و در نتیجه بانک کشاورزی در دادن وام به زارعین و کشاورزان خود را مجبور بنسبتهای قانون دیگری که مجلس تصویب کرد که سازمان برنامه ۱۰۰ میلیون ریال از اعتبار خودش در اختیار بانک کشاورزی بنظور صرف کمک بزارعین و کشاورزان و اعطاء وامهای طولی المده بگذارند و این یکی البته اجرا شد و ما از دولت جناب آقای منصور انتظار داریم که آن قسمت اول را هم اجرا بکنند یعنی آن ۱۶ میلیون تومان یا ۱۶۰ میلیون ریال را که مجلس تصویب کرد بسرمایه بانک کشاورزی بفرایند تا بتوانند نسبت مستقیم بین تمام کشاورزان و زارعین مملکت بصورت وام طولی المده کمک بدهند البته اگر این اعتبار در اختیار بانک بود و بانک باز خودداری از دادن وام کرد آقایان حق خواهند داشت که با اولیای بانک اعتراض بکنند بانک کشاورزی اگر مجهز بشود بهترین مکانی است که میتواند این قانون را اجرا بکنند برای اینکه خود دستگاه وزارت دارائی اگر این کار را انجام بدهد دچار یک عسر و حرجی خواهد شد که موفق نخواهد شد قانون را انجام بدهد و چون بانک مقرراتش ساده تر و سریع تر است و معمولاً اعضاء بانک عادت بسرعت عمل بیشتری دارند شاید زودتر بتواند که مقررات این قانون را دلیر به تقسیم املاک بصورت فروش بدهد که در قانون مقرر شده انجام بدهد این است که از دولت تقاضا داریم توجه بیشتری باین نکته داشته باشند که بعد از تصویب این قانون دولت بتواند مطابق روح این قانون در انتقال این املاک بزارعین و کشاورزان و در صورتیکه یک منطقه ای بود که زارع و کشاورز اینقدر بی یا و ناتوان بودند بازم بوسیله اعطاء وام آنها را پایدار کنند و اگر استثنائاً جائی بود که وسیله پرداخت وام فراهم نبود باز کارمندان مستحق دولت را که حاضر باشند خدمت دولت را ترک کنند مقدم بدارند و اشخاص متمسکن و اشخاص ثروتمند نتوانند دست باین املاک بیایند آخرین نکته ای که آقای دکتر جلالی تذکر فرمودند راجع به لزوم مؤسسات بهداشتی بود در روستاها و دهستانها این نکته قابل توجه است تمام این وسائلی که برای این مملکت بوجود آمده است همه را اختصاص میدهند بهیئت حاکمه به تهران و استانها و شهرستانهای بزرگ و کمتر ب فکر ساکنین روستاها و دهستانهای مملکت هستند درحالی که اگر آقایان توجه بفرمائید در ده سکنه این مملکت زارعین و کشاورزان تشکیل میدهند (صحیح است) و دولت در درجه اول مکلف است بکمک و مساعدت همین طبقه ای که مولد ثروت و عوامل حیات این مملکتند (کشاورز صدر) این مطالب خوب است ولی مربوط باین لایحه نیست (اجازه بفرمائید وقتی که آقایان جا تشریف آوردید مجاز هستید که صحبت بکنید حالا هم تذکر از طرف مقام ریاست بایستی داده شود عرض کنم هدف اصلی تقدیم این لایحه به مجلس همینطور است که عرض شد یعنی کمک بزارعین است تمام است

حاذقی - بسیار خوب مطالبی هم البته در مواد هست که اگر آقایان مطالبی داشته باشند لطیف بفرمائید و ما امیدوار هستیم با تصویب لایحه فروش خالصجات دوره شانزدهم بقا طبقه مردم این مملکت حلالی کند که مجلس طرفدار بهبود وضع زندگی زارعین و کشاورزان مملکت است و هر قدری از طرف دولت در این مورد برداشته شود با حسن قبول تلقی می کند

در پایان عرضم ۳ فقره سؤال بود که از دولت کرده بودم الان تقدیم می کنم سؤال اول راجع به کشف چهار میلیون ریال دزدی بود که ناموروز آه از دولت ستورده (نایب رئیس - این موضوع مربوط به لایحه نیست) توضیح نمی دهم فقط خواستم سؤال را تقدیم کنم و عرض کنم دولت چه اقدامی کرد برای کشف این چهار میلیون ریال دزدی در راه آه سؤال دوم راجع باصلاح نظامنامه حقوقی سازمان برنامه است که آقایان با اتفاق تأیید کردند که این حقوقهای گزاف باید تعدیل بشود. سؤال سوم راجع به عمل هیئت تصفیه بود که دولت باید جواب بدهد این سؤال ها را تقدیم مقام ریاست می کنم

نایب رئیس - دو پیشنهاد برای کفایت مذاکرات رسیده است که قرائت می شود. پیشنهاد اول از آقای صدرزاده است پیشنهاد دوم از آقای کشاورز صدر

(اینطور خوانده شد)

بعد از مذاکرات يك موافق و يك مخالف پیشنهاد کفایت مذاکرات می کنم
پیشنهاد می کنم مذاکرات بعد از يك موافق و يك مخالف که صحبت کردند کافی است .
کشاورز صدر

نایب رئیس - آقای صدرزاده
صدرزاده - عرض کنم که موضوع پیشنهاد فروش خالصجات گذشته از این دوره در ادوار سابق هم مطرح بوده است و الان هم اکثریت نمایندگان محترم با این موضوع موافق هستند چنانکه آقای دکتر جلالی که بعنوان مخالف بیاناتی فرمودند ایشان هم با موضوع و اصل فروش خالصجات اظهار موافقت فرمودند و راستی هم این کار بصالحیت مملکت است برای اینکه دولت يك اداره عریض و طولی برای اداره کردن این املاک دارد و خوب هم اداره نمی شود در صورتی که افراد بهتر می توانند اداره میکنند بعد از آنکه این قانون بتصویب مجلس رسید چون فروش برعبارت در درجه اول قرار داده است تقویت خرده مالکی که امروز مورد نظر ماست هدلی می شود و بر میزان تولید مملکت هم افزوده می شود و ممکن است يك مقدار زیادی از اشکالات این مملکت بر اثر تصویب این قانون و باشرط ضمن اجرای آن مرتفع بشود. این است که از آقایان استعنا می کنم اجازه فرمایند مذاکره در کلیات کافی باشد و شروع بکنیم برسیدگی به پیشنهادات (صحیح است) زیرا يك پیشنهاداتی از طرف آقایان رسیده است که اگر آن پیشنهادات مورد تصویب واقع شود این معایبی که در ضمن این مذاکرات تذکر داده میشد با تصویب آن پیشنهادات مرتفع خواهد شد دیگر بسته بنظر آقایان است

نایب رئیس - آقای مکی مخالفید فرمایند
مکی - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم (نور -
الدین امامی - اولاً بسم الله بگویند نطق اولتان است)
این را آقای خوشتری باید بگویند. فلا هم می -
خواستیم به آقای نورالدین امامی عرض کرده باشم

که ما در دوره گذشته هم ظهر کریلا را دیدیم هم غروب لوفه را بنده با کفایت مذاکرات مخالف هستم و دلیل مخالفت هم این است که این موضوع بخته نشده است يك موافق و يك مخالف فقط صحبت کرد ناطق اول که بعنوان مخالف صحبت کرد که همه آقایان توجه فرمودند که يك مقدار زیادی از مطالبی را که بیان داشتند مربوط به تقسیم اراضی بود ناطق دوم آقای حاذقی هم همینطور راجع به مطالب دیگر راجع به هیئت تصفیه و غیره صحبت کردند و اصلاً راجع به کلیات این موضوع در حقیقت صحبت نشده يك موضوعی را که من می خواهم رأی بدهم باید کاملاً روشن بشود و بخته شود که بتوانم رأی بدهم متأسفانه قوانینی که در این مملکت می گذرد برای اشخاص معین و بجهت معین می آورند و سرعت هم می گذرانند ولی ما که می خواهیم رأی بدهیم و اظهار نظر کنیم نمیتوانیم بدون اعلان نظر و بدون درک موضوع رأی بدهیم قوانین توی این مملکت برای يك دسته غنی و يك دسته قوی هیچ مانع و رادعی را در کار ایجاد نمی کنند ولی برای اشخاص ضعیف مثل تارخکوت که مگس را شکار میکند همانطور دست و پای آنها را میگیرد و از قانون جز زبان و ضرر نتیجه دیگری عایدشان نمیشود. در این لایحه شاید همه موافق باشند که این اراضی قسمت شود ولی باید بخته شود که بچه اشخاصی و بچه کیفیت و بچه طوری داده شود که ملاک درجه اول این مملکت نتواند بعنوان اینکه چون زارع دست اول پیدا نشود برود این املاک را تصاحب کند و باز آن عمل قرون وسطی را در این مملکت برقرار کند و میزان املاکی را که دارند صد پارچه را چند ده دیگر هم به آن اضافه کنند. این است که بعقیده بنده حالا که همه آقایان توجه دارند مخصوصاً آقایانیکه نهایت مراعات را می کنند که بفتح طبقه کشاورزان قانون بگذرد چون هنوز بخته نشده است نمی دانیم که بچه کیفیت است بنده خیال می کنم راجع باین موضوع هنوز بقدر کفایت صحبت نشده است اجازه فرمایند يك موافق و يك مخالف دیگر صحبت کنند چون مطالبی بود که ما یادداشت کردیم اینجا مرض آقایان برسانیم (کشاورز صدر - بنده پیشنهاد کفایت مذاکرات را پس گرفتم) این جا قانون تصویب می شود ولی در عمل طور دیگری اجرا می شود مثلاً راجع باراضی یوسف آباد گفتند این اراضی را بین مستخدمین بی بضاعت دولت قسمت کنید ولی به پیش چه اشخاصی بردند بنده می خواهم بطور کلی صحبت کنم اراضی یوسف آباد را من باب مثال عرض کردم این اراضی را يك کارمندی که ماهی صد تومان حقوق دارد دادند؟ اراضی را وزراء و معاونین و مدیر کل ها گرفتند (یک نفر از نمایندگان - نه نیست وزیرها گرفتند) بلی نه نیست وزیرها گرفتند بلی نه نیست وزیر ها گرفتند آقایان می خواهند این املاک را هم بيك عده ملاک درجه اول تقسیم کنند. اجازه بدهید ما یکی یکی مواردش را عرض کنیم بدمجلس بکلیات

رأی بدهد البته در کلیات يك موارد کلی باید صحبت شود آقایان اجازه فرمایند بنده در کلیات يك مطالبی که هست عرض کنم بعد سواد برسند گفتند اراضی خوزستان را تقسیم کنید می خواهم سؤال کنم آیا بيك کشاورز داده شد؟ فلان سر لشکر باز نشسته رفت چندین هزار هکتارش را گرفت (آزاد - سناتور هاهم گرفتند) والان دارند رویش ممانعه می کنند پس باید در این مورد هم مجلس بدانند بچه بخواهد رأی بدهد این است که بنده با کفایت مذاکرات با این ترتیبی که عرض کردم مخالفم و استعنا می کنم چون بحث اصولی است اجازه بدهند يك موافق و يك مخالف دیگر صحبت کند که مجلس خوب آشنا بقانون بشود و البته هر رأی که اکثریت مجلس بدهد متبع است

نایب رئیس - آقای نبوی موافقت

نبوی - بلی

نایب رئیس - فرمایند (آزاد - آقای کشاورز صدر که پیشنهادشان را پس گرفتند دیگر چه صحبتی میفرمایند) دونفر پیشنهاد کرده بودند. آقای صدرزاده هم پیشنهاد کرده بودند

نبوی - عرض کنم که رأی دادن بکفایت مذاکرات منافاتی با آنچه که جناب آقای مکی فرمودند نیست (صحیح است) حالا صحبت در کلیات لایحه است و کلیات برای این است که اصولاً این لایحه لازم است یاخیر (مکی همان را می خواهم عرض کنم) در خصوصیات آن که هنوز وارد نشده ایم بیاناتی که حضرتعالی فرمودید راجع بخصوصیات است و راجع بسوه اجرا در قوانین است. البته سوه اجراء در قوانین هست و ما انشاءالله امیدواریم موفق بشویم این رویه را برطرف کنیم و در این قانون مخصوصاً در جاهای دیگر هم سوه اجرائی بیش نباید راجع بانیکه این کار لازم است و خالصجات باید فروخته شود آن هم بزرعین خود حضرتعالی و سایر آقایان ناطقین هم که بعنوان مخالف صحبت کردند همه تصدیق فرمودند و بعقیده بنده بسیار کار خوبی دولت کرده که این لایحه را آورده چون از سابق هم قانون فروش خالصجات هست و با آوردن همین لایحه مانع از اجرای همان مواردی می شود که حضرتعالی فرمودید و این لایحه نیکیگذازد خالصجات به آن صورتی که فرمودید فروش برود و حالاً هم باید سعی کنیم هر چه زودتر این لایحه تصویب شود و اگر نواقصی هم در آن هست در موقع مذاکره در مواد و دادن پیشنهادات و طرح و تصویب پیشنهادات مفید مرتفع شود والا اگر بیست نفر از آقایان هم در کلیات صحبت کنند در اصل لایحه تغییری داده نمی شود و باز لایحه بهمین صورت نافذ است که ملاحظه فرمودید بنابراین تمنی می کنم موافقت فرمایند این کلیات که منظور اصل وجود و نبود و رأی بکفایت مذاکرات بدهیم و وارد درم را بشویم البته تمام پیشنهادات اصلاحی که در مواد است در نظر گرفته خواهد شد و لایحه مطابق منظوری که هست اصلاح خواهد شد

نایب رئیس - رأی می گیریم بکفایت مذاکرات آقایان موافقتین قیام فرمایند (اهلب قیام نمودند) تصویب شد حالا رأی میگیریم برورد در شور مواد آقایان موافقتین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده اول مطرح است قرائت میشود (شرح ذیل خوانده شد)

ماده ۱ - وزارت دارائی مکلف است کلیه املاک مزروعی و اراضی قابل کشت و اراضی بائر خالصه را حداکثر تا آخر شهریور سال ۱۳۲۹ بیابک کشاورزی ایران منتقل نموده و بیابک نامبرده مکلف است که املاک و اراضی انتقال یافته را در ظرف مدت پنجسال از تاریخ تصویب این قانون برها باو کشت. کاران ملک در درجه اول و اگر آنها داوطلب نبودند بکسانی که وسیله زراعت را در اراضی ابتیاهی از اولین نسق بندی شتوی بعد از تاریخ فروش فراهم نمایند بشرط سکونت بفروش برسانند

نایب رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بعقیده بنده این لایحه یکی از لواجیح بسیار خوبی است که دولت فعلی تهیه کرده و تقدیم مجلس شده است و همانطور که آقایان فرمودند البته امید این است که در موقع اجراء هم رعایت نکاتی که لازم است دولت جدید بکنند زیرا گذشته بمانشان داده است که همیشه وقتی قوانین خوبی از مجلس شورایی گذشته متأسفانه مورد سوء استفاده اشخاص معینی شده مثل قانون فروش خالصجات در گذشته که آلا ن اگر در نظر بگیریم اکثر اشخاصی و اگذار شده که ملاک بودند و صلاحیت نداشتند. چون این جا يك وقتی صحبت از ملاکی و ملک داری و خرید و فروش و زارع و کشاورز شد و من هم یکی از اشخاصی بودم که همیشه در موضوع طرز ملک داری و کشاورزی اظهار نظر میکردم لازم میدانم که بسوا نظریات و عقاید خود را در این موضوع اینجا عرض کنم زیرا اقتضا دارد در این موقع که این لایحه مطرح است بنده هم عقیده سیاسی واجتماعی خود را بر عرض مجلس شورایی برسانم. بعقیده من ما باید سعی کنیم که اصول خرده مالکی را در کشور تشویق کنیم و این اصول خرده مالکی مستلزم این نیست که باصول مالکیت يك نقصان و ضرری وارد شود اینجا اشتباه نباید باشد که اگر گفته شود تشویق خرده مالک یعنی الفاء مالکیت اینها دو مطلب متفاوتی است دنیای امروز اینقدر پیشرفت کرده است که بنظر بنده ما هم باید خودمان را با این پیشرفتها تطبیق بکنیم و از قافله تمدن و ترقی دنیا عقب نمانیم. یکی از جریانها امروز دنیا این است که ملاک باید بقدری ملک داشته باشد که بتواند آباد کند و استعداد جمع آوری داشته باشد نه اینکه مثل قرون گذشته يك کسی بخواهد يك املاک زیادی داشته باشد و نتواند آباد کند زیرا ملک و آب همه مال مملکت است تردیدی در این نیست و همه اینها تشکیل يك جامعه و يك کشوری را مجتمعاً میدهد و همه باید به نسبت خودشان از آن استفاده کنند و بهره مند شوند و بنده خودم که در این مجلس نماینده هستم و در يك حزبی هم عضویت دارم عقاید را بطوریکه آقایان میدانند صریح و باز اظهار کرده ام و مردی نیستم که

هیچوقت کشتان عقیده کرده باشم اگر هم يك وقت بیابک جریانی مخالف بودم عقیده ام را صریح گفته ام و با هم نداشتم و حالا هم بطور صریح عرض میکنم که ما باید سعی کنیم که املاک ایران آباد باشد آن دسته مردمی که املاکشان را اینجا میگذارند و میروند کنار دریاچه سوئیس یا امریکا و نقاط دیگر به تمیض مشغول میشوند و از سرمایه این مملکت استفاده میکنند اینها مردم گناهکاری هستند (صحیح است) مالک ملک کسی است که خودش توجه به عمران و آبادی ملکش داشته باشد و در کشورش سکنی داشته باشد نه اینکه در خارج کشور مشغول تفنن و تمیض باشد و آخر هر ماهه سی هزار تومان، چهل هزار تومان، پنجاه هزار تومان پیشکارش برای او چک بفرستد که آنجا مشغول عیاشی و قمار بازی یا کارهای دیگر باشد نظائر و امثال زیاد دارد و اگر لازم شد من بنوبه خود اینها را عرض میکنم چون اینها دشمن طبقه ملاکین هستند و ملاکین در ایران يك طبقه ای بوده اند که همیشه خدمتگذار مملکت بوده اند (صحیح است) همیشه مردمی بوده اند که در هر موقعی از هر نوع فداکاری مضایقه نکرده اند آهائی که عرض کردم کاری کرده اند که موجب سوء تفاهاتی برای طبقه ملاک شده ملاکین آن مردمی هستند که اگر لازم شد برای استقلال و بقای مملکتشان جان خودشان و اولاد خودشان را فدی میکنند و باید هم بکنند زیرا مملکت با اشخاص پایدار و برقرار است بنده خواستم این جا عرض کنم که دولت فعلی که این قدر با برداشته است باید توجه داشته باشد مخصوصاً چون این لایحه را جناب آقای وارسته بمجلس تقدیم کرده اند و من صلاحیت آقای وارسته را تصدیق می کنم و ایشان را از رجال و شخصیت هائی میدانم که همیشه در موقع خود عقاید خودشان را حفظ کرده اند و هیچوقت تحت تأثیر واقع نشده اند (صحیح است) گذشته هم همین را نشان داده است و امیدوارم که آینده و زمان حال هم همینطور باشد. جناب آقای وارسته باید توجه داشته باشند که این منظور مقدس بصورت صحیحی انجام شود بنده این جادریک جمله (و غیره) که یکی از رفقا در لایحه پنجاه میلیون اشکال داشتند و در این لایحه هم باید از لغاتی که قابل تفسیر و ابهام باشد و برای بعضی اشخاص وسیله و موجب سوء استفاده شود احتراز کنیم و نباید از آن لغات بگذاریم بنده اعتقاد این است که این لایحه را کمیسیون قوانین دارائی حالا که دوشوری است و بعد از تذکر شور اول به آن کمیسیون خواهد رفت باید اصلاح کند من توجه آن آقایان را باین نکته جلب میکنم که ما باید هدفمان از واگذاری این املاک به دو طبقه باشد يك طبقه زارعین و کشاورزان که خودشان ساکن ملک هستند و يك طبقه هم مستخدمین بی بضاعت دولت که واقفاً بیچاره و عاجز شده اند که بلکه باین وسیله از فشار به طبقات پایین کم شود همین مذاکراتی را که آقایان راجع باراضی یوسف آباد دادند جناب آقای مکی تذکر دادند حقیقتی بود که ما واقف هستیم این اراضی را دولت خواست با حسن نیتی تقسیم کند باز رفهروی قاعده و اصل کلی

که در کشور ما معمول است که بقول معروف هر کس به بهاری نزدیکتر است از حرارت بهاری بیشتر استفاده میکند و اشخاصی که در رتر هستند از حرارت و گرما معرور هستند الان یکی از همین مستخدمین مجلس بن تذکر داد (بعد از بیان آقای مکی) که من خودم یکی از اشخاصی بودم که تقاضا کردم و هیچ توجهی نشد اما فرض بفرمایند فلان مردی که شوفرش تقاضا کرده است چون همانطور که عرض کردم بدستگاه نزدیکتر بوده است به شوفرش هم يك مقدار از این اراضی داده است. ما قصدمان این است که در زمان جناب عالی این لایحه انشاءالله بيك صورت خوبی بگذرد و بدهم دولت جناب آقای منصور آقایانی که در هیئت دولت هستند باید تعقیب کنند که خوب اجرا شود آنچه به خیر و صلاح مملکت است عمل شود.

دوره شانزدهم بعقیده بنده باید روش و رویه اش برخلاف گذشته باشد و دولت فعلی هم همینطور و ما نباید امروز امساک کنیم از گفتن حقایق ما نباید امروز مراعات اشخاص را بکنیم که تاکنون موجب این بدبختها شده اند این فاصله بین مردم و طبقات که پیدا شده بخدا بدست يك عده معدودی شده و الا طبقات دیگر گناهی ندارند يك عده معدود زده اند که از هر جریانی سوء استفاده کردند بنده عقیده دارم و بطوری که احساس میکنم در مجلس شورای ملی متفقاً برای این فکر همه آقایان آماده هستند که اصلاحی را تصویب کنند (صحیح است) هر قسادی را جلو گیری کنند (صحیح است) بنده احساس میکنم و من میتوانم این مطلب را بنام تمام رفقا و همکاران عزیزم عرض کنم و گمان میکنم که در این مجلس يك فسردي نباشد که دولت اگر کاری برای غیر مملکت در نظر بگیرد مخالفت کند (صحیح است) و بنده امیدوارم تمام آقایانی که این جا حاضر شده اند توفیق پیدا کنند در راه پیشرفت کار و هیئت دولت هم توفیقی که بغیر و صلاح مملکت کار کنند البته اقدام میکنم و تقویتشان میکنم (صحیح است - احسن)

نایب رئیس - آقای مکی موافقت با مخالف چون يك مخالف صحبت کرد (مکی - بنده موافق هستم) فرمایند

مکی - از لحاظ اینکه مدیوم بشود که من موافقم یا مخالف توجه آقایان نمایندگان دوره شانزدهم را جلب میکنم که در دوره یا نوزدهم موقع طرح بودجه بنده يك پیشنهادی کردم که املاک خانصه با قسط ده ساله به کشاورزان که در همان ملک بکشاورزی مشغول هستند واگذار شود بنده پس از یکسال همان عقیده را دارم و با همه آقایان هم عقیده هستم که باید اینکار بشود ولی در چگونگی و طرز واگذاری آن برای بنده بکفایتی اسباب نگرانی است. همانطور که عرض کردم (حالا این تست را عرض می کنم بعد میرسم باصل موضوع) گفتند اراضی یوسف آباد را فست کنند بکارمندی که بضاعت ندارند و نمی توانند خانه اجاره کنند بنده از مجلس شورای ملی سؤال میکنم که آیا منظور از این قانون این بود که آقای ساهد یا آقای دکتر زنکنه هر کدام دوسه هزار متر از این زمینها بگیرند و يك زمینی را

که برای کارمندان رتبه یک و دو سه و چهار و مستخدمین جزء در نظر گرفته اند باید اینها بگیرند؟ (یکی از نمایندگان - آقای بهنام گرفته است) همانطور که عرض کردم ملیونها گرفته اند متکین گرفته اند، معاونین و وزراء گرفتند این جاهم بنده می ترسم از اینکه يك مشت ملاک بزرگ بیایند این املاک را تصرف کنند بعنوان اینکه بخرد مالکین داده شده است. (فقیه زاده - همینطور هم هست) در دوره پانزدهم بنده عرض کردم اصولاً این عقیده ای که میگویند اراضی را قسمت کنیم این در ایران وارد نیست، ایران مملکتی است که چندین برابر جمعیتش زمین دارد آب دریاورید، آب قسمت کنید این بولی را که شما چندین ملیون صرف برنامه کردید با آن چهارتا سدی ساختید، این را يك سد میساختید و از این گشادبازها جلو گیری می کردید هم قوه تولید این مملکت زیاد میشد و هم اینکه زارعین دارای ملک میشدند چون زمین بقدر کافی در ایران هست لازم نیست شما زمین قسمت کنید، آب قسمت کنید شما این رودخانه فرسو که دارد آبش هرز میرود یا رودخانه شاهرود که دارد آبش هرز میرود رودخانه جاجرود، کرج، کارون اینها را بیایید جلوش را بگیرید و با آب آن این زمینهای بایر را که در ایران زیاد هست آباد کنید آنوقت ما باید آدم از خارج بیاوریم که این زمینها را آباد کند شما عوض اینکه چهارتا کار عمرانی بکنید، چهارتا کار مثبت بکنید نو ملیون صرف اتومبیل آخرین سیستم سازمان برنامه و خرجهای گزاف شده است این سازمان برنامه شما میخواست عوض این کارها يك سد کوچک به بندیک کار کوچکی در این مملکت بکنند که قوه تولید این مملکت را بالا ببرد زمینهای بایر را دایر بکنند، این همه رودخانه هائی که در اطراف این مملکت هست همه آنها بدریا یا دریاچه و یا در باغی آزاد مثل خلیج فارس و بحر عمان می ریزد اینها را جلوش را بگیرید آنوقت ملاحظه خواهید فرمود که چندین ملیون جمعیت هم باید از خارج بیاورید که این زمینهای هم که این مملکت دارد آباد کنید آن کشورهائی که می گویند زمین را قسمت کنید برای این است که جمعیت زیاد دارند و زمین کم می آید زمین هارا قسمت کنند ولی ما زمین زیاد داریم و آدم کم داریم باید کاری بکنیم که زمینهای زیادمان را آباد کنیم حالا هم که در نظر گرفته شده بکنندری کمک بوسائل کشاورزی مدرن بکنند یعنی استعمال ماشین های کشاورزی را تشویق بکنند بیشتر احتیاج داریم که آب ایجاد بکنیم شما می بینید که هر جا آب هست گرز زمین هم کم است حتی در جدیدترین جاهائی که از لحاظ سرما زندگی مشکل است همانقدر که يك آبی هست يك زارع هم هست يك زراعتی هم هست و یا اندازه همان آب زمین زراعتی هم دارد پس بدبختی مملکت ما آب است باید برای این مملکت

آب ایجاد کرد آب شما هم در این مملکت دارد يك قسمت زیادی هرز میرود یا بدریای آزاد میریزد یا بدریاچه ها یا باطلاقیها یا دریاچه ها می ریزد آنوقت این سازمان برنامه با این وضعی که درست کرده اند با این حقوقهای گزاف هزار و دو هزار و سه هزار تومانی که هر روز اضافه میشود (بگفتند نمایندگان - نان ایجاد میکنند) نان برای کجی؟ برای کسانی که شکمشان سیر است نان ایجاد میکنید اگر برای فقرا و کارگران این مملکت نان درست میکردند من حرفی نداشتم يك مهندسى که سال گذشته در وزارت وزارت دادگستری چهارصدو پنجاه تومان میگرفته او را برده اند هزار تومان یا دو هزار تومان دز سازمان برنامه بهش میدهند يك اتومبیل هم بهش داده اند، يك خانم ماشین نویس لا تین را ماهی نهصد تومان حقوق میدهند نمی دانم معلوم میشود تمام کارهای برنامه همه اش لا تین است و اصلاحی ندارد مثل اینکه سازمان برنامه اصلاً کاری ندارد جز اینکه از این گشاد بازها بکند شما وقتی که تعادل زندگی را بهم زدید حافظ میفرماید:

ساقی بجام عدل بده باده تا گدا غیرت نیاورد که جهان پر بلا کند

شما دارید طوری تعادل را بهم میزنید یکمده در نهایت بدبختی بسر میبرند و در نهایت هسرت و بیچارگی زندگی میکنند یکمده در نهایت لوکسی و تجمل آخرین سیستم اتومبیل آخرین سیستم کاخ ییلاقی و قشلاقی برایشان فراهم میکنید از پول دولت، از پول ملت این تعادل را دارید بهم میزنید تعصب ایجاد میکنید و مملکت را بطرف خطر و عصبان سوق می دهید بیایید يك کار عمرانی و تولیدی برای مملکت درست بکنید وقتی که مملکت قوه تولیدش زیاد شد آن طبقه ضعیف هم قوی می شود تعادل ایجاد میشود و میتوانی باین ترتیب جلو این نگرانی ها را بگیرید. در این ماده اول نوشته است «در ظرف مدت سه سال از تاریخ تصویب این قانون بر عاریت کشتکاران ملک در درجه اول و اگر آنها داوطلب نبودند بکسانی که فلان» اگر اینها داوطلب نبودند چیست؟ يك کشاورزی که در ده خالصه دارد زندگی می کند یا اصلاح سواد ندارد یا بقدری از شهر دور است که از این جریاناتی که در شهر هست خبر ندارد بنده خودم اینها را دیده ام در یکی از دهات گویا غرب ایران بود يك کشاورزی گفتم چند سال داری گفت ۶۰ و چند سال گفتم چند سلطان را در نظر داری، گفت ناصرالدین شاه را که تیرزدند بنده بودم، گفتم حالا کی سلطنت می کند گفت مظفرالدین شاه، اینها اینقدر از مرحله دور هستند و بی اطلاع هستند که نمیدانند وضع مملکتشان مشروطه است یا استبداد اینها اینقدر از جریان دورند آنوقت شما میگوئید اگر آنها داوطلب نبودند، اگر مایل نبودند آنها را که اطلاع ندارند دولت میخواهد خالصه قسمت کند بلکه هیچوقت باور هم نمی کنند دولت میخواهد خالصه قسمت کند اگر هم باور کنند مادر این مملکت زندگی می کنیم میدانیم آن کسی که میخواهد این ملک را تصاحب کند يك دوزخ کلکی درست میکند آنها را که سرچشماند پرونده برایشان

درست می کنند حسبان میکنند اینها را می برند گرفتارشان می کنند یا سارق مساح آنها را معرفی میکنند یا هر عنوان دیگر آن چهار نفری که میخواهند پیشنهاد بدهند میبرند در آنوقت آنها را حبس میکنند که نتوانند تقاضا کنند و پیشنهاد بدهند آنوقت می گویند کشاورزان آن ملک نیامده اند تقاضا کنند و فلان شخص آمده است تقاضائی کرده است و ما مجبوریم مطابق قانون باین شخص بفروشیم بنده مشاهده می شود که يك مالک عمده ای آمده است يك ملک خالصه را به تمن بخش از دست دولت در آورده است تازه اگر موقمی که این ملک دست دولت بوده است آن فشاری را که ممکن است به زارع آن ملک وارد نیامده وقتی که يك مالک عمده ای این ملک را خرید فشار را زیاد میکند بنا بر این در قسمتی که نوشته است (اگر آنها داوطلب نبودند) این عنوان برای من يك نارضايتی درست کرد و اشکال پیدا میکند و مبهم است (نبوی - باید اصلاح بشود) بنده هم يك حد اقل وحد اکثری باید در نظر گرفت که هر کس چقدر میتواند از این املاک بفروشد مثلاً تاده هزار تومان تا پانزده هزار تومان تا بیست هزار تومان نه اینکه تا یکمیلیون تومان و يك نفر بیاید پیشنهاد بدهد و يك ملک یکمیلیونی را بخرد باید يك تبصره این جا اضافه شود که يك نفر نتواند میزان ملکی را که میخرد از این مبلغ تجاوز کند این نظر مصرحاً باید در این لایحه تأمین شود مگر این که يك شرکت هائی که میخواهند يك باطلاقی را خشک کنند و آباد کنند یا يك خالصه را میخواهند بخرند و بطور دسته جمعی و بصورت شرکت اداره کنند آنها هم باید همه شرکایشان معین باشد و از پنجاه نفر زیاد تر نباشد و میزان سهم هر نفر هم در آن شرکت از پنجاه هزار تومان بیشتر نباشد و طوری باید سرمایه را محدود کرد که ما دو مرتبه يك مالکیت های بزرگی در مملکت ایجاد نکرده باشی و رفاه و آسایش طبقه فقیر و کشاورز را هم در نظر داشته باشی نظر هائی که بنده در کلیات میخواستم عرض کنم مجلس و آقایان موافقت فرمودند عرض کنم حالا راجع به اوادش همانطور که عرض کردم نسبت باده اول بگفتند این ماده مبهم است و هم اینکه بهانه بدست يك اشخاصی میدهد که بروند این املاک را تصاحب کنند و چون می بینم وقتی کلیات و مواد مطرح میشود در کلیات با مواد صحبت میشود اکثریت آقایان موافق با اصلاح هستند و دلشان میخواهد اصلاحاتی در مملکت بشود استدعا میکنم اجازه فرمایند هر کس نظریات اصلاحی دارد تذکر بدهد و من خیال میکنم همه موافقم که يك کار های اصولی در مملکت بشود و هیچکس مخالف این نیست که کار اصولی بشود که اکثریت این مملکت را از این بدبختی و فقر نجات بدهیم باید قدم های مفیدی در این مملکت برداشته شود ولی شرطش این است که مطالب را با حسن نیت تلقی کنیم و عراض کسی را که صحبت میکنند اگر صحیح میگویند قبول کنیم و جهانی را که در این لایحه اسباب زحمت ایجاد میکند تذکر بدهیم که

اصلاح شود والا بنده هم میتوانم در اینموقع سخن میگویم لایحه خالصه را تصویب کنیم حاشیه بروم و بگویم پرونده محمد مسعود را چرا نمی آورید اینجا مطرح کنید و آن کسانی را که محمد مسعود را متهم کردند آمده اند این جا نشسته اند ولی من اینها را نمیگویم.

نایب رئیس - پیشنهاد ختم جلسه رسیده است

حاذقی - بنده مخالفم

کشاورز صدر - بنده مخالفم

وزیر دارائی - اجازه میفرمایید؟

نایب رئیس - فرمایید

۷- تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - (آقای وارسته) بنده بدو لازم میدانم از جناب آقای ملک مدنی و جناب آقای حاج حاذقی

وسایر آقایان نمایندگان معترم که نسبت به طرز خدمت بنده ایراز حسن ظن فرمودند صمیمانه تشکر کنم برای خدمتگذارانی که ترقی و تعالی و سعادت کشورشان را در سایه انجام وظیفه جستجو میکنند رو برو شدن با این قبیل احساسات تشویق آمیز بهترین محرک آنها در ادامه خدمتگذاری خواهد بود (صحیح است) امیدوارم بنده در مرحله خدمت و کار بتوانم شایستگی این اطمینان و اعتماد را برای خودم جلب و ذخیره کنم. (انشاءالله) ضمناً دو لایحه بود که میخواستم تقدیم کنم یکی لایحه ایست که بنظر ایجاد تسهیلات لازم در امر وصول مالیات املاک زروعی و تقویت خرده مالکین و کمک به عمران و آبادی املاک زروعی تهیه شده و برای تصویب تقدیم میشود این لایحه در واقع متمم و مکمل قانون مالیات مستقیم است که در دوره پانزدهم تقنینیه بتصویب کمیسیون قوانین

دارائی رسیده است. لایحه دیگری است راجع به موارد خوب های جنگلی که تاکنون رقمه واحد گرفته میشود و حالا تقاضا شده است که اجازه فرمایند به سه قسط گرفته شود

کشاورز صدر - لایحه تصادفی را بیاورید آقای وزیر دارائی

نایب رئیس - اوابیح، کمیسیونهای مربوطه احاله خواهد شد

۸- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - اجازه میفرمایید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آینده روز پنج شنبه ۱۴ اردی بهشت ساعت ۹ دستور بقیه این لایحه (مجلس پنجاه دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - **جواد گنجی**